

**İstilik
tarifləri
artırıla
bilər**

yazısı səh.14-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 24 oktyabr 2017-ci il Çərşənbə axşamı № 219 (6833) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

**Bakı möhtəşəm açılışa
hazırlaşır**

BTQ-nin işə düşməsinə 6 gün qaldı; Türkiyə və Gürcüstan prezidentləri də Bakıya gələcək

yazısı səh.6-da

**Avropa Şurasının baş katibi
Əli İsanova məktub göndərdi**

yazısı səh.2-də

**Gələcək il sahibkarlar üçün ağır
keçəcək - vergi yükü artırılır**

yazısı səh.6-da

**Milyardərlər Qərbdə hakimiyyəti
ələ keçirir - səbəb**

yazısı səh.7-də

**Putinin qansız qurbanı -
Levon Ayrapetyan**

yazısı səh.10-da

**Cəbhədə yeni gərginlik -
Sərkisyan danışıqlar təşəbbüsünə
atəslə cavab verdi**

yazısı səh.11-də

**Tramp İranda təkbaşına
savaşmaq istəyir**

yazısı səh.12-də

**Separatçılar üçün uğursuz il -
ermənilərə də pis müjdə**

yazısı səh.13-də

Bakıda nəqliyyat müfəttişi bıçaqlandı

yazısı səh.14-də

**Qadın zorakılığına
məruz qalan kişilər...**

yazısı səh.15-də

**Azərbaycanlı tələbə
Ukraynada birgə yaşadığı
qadını öldürdü**

yazısı səh.14-də

Kritik günə 1 ay qalmış: düşmən seçimlə üz-üzə

İŞGALÇI ÜÇÜN GERİSAYIM: BAKIYA QARŞI ƏSAS HƏDƏ ƏLDƏN ÇIXIR

Avropa Birliyinin sammiti yaxınlaşdıqca Ermənistanda təlaş artır; İrəvan qurumun çərçivə sazişi ilə bağlı əsas şərtinə - Metsamor AES-i bağlamağa razı olacaqmı; gözlər həm də Moskvada...

yazısı səh.9-da

Dustaq qatarından film kimi qaçış: sensasion təfərrüat, sirr kimi bilgiler

Ağır cinayətə görə uzunmüddətli həbs cəzası almış iki məhkum Bakıdan aparılarkən müəmmali şəkildə xüsusi nəzarətdən qaçıblar; ölkənin hər yerində axtarılan "Etibar Hacıqabulinski" və "Abdulla" kimdir? onların "Lotu Quli"nin adamları olması xəbərləri inandırıcı deyil, çünki... yazısı səh.4-də

**Natiq Miri:
"Müxalifətin
içərisində
dağıdıcılığa
səbəb olan
"liderlər" var"**

yazısı səh.3-də

**Pənah Hüseyn:
"Partiya şəklinə
verəcəyimiz dəstək
İsa bəyin və
komandasının
seçdiyi taktikadan
asıldır"**

yazısı səh.5-də

**Asim Mollazadə:
"Siyasi proseslər
inqilablarla deyil,
təkamül yolu ilə,
fərqli fikirləri
ortaya atmaqla
idare olunur"**

yazısı səh.8-də

Prezident Şəkidə yol tikintisinə 4,8 milyon manat ayırdı

Prezident İlham Əliyev Şəki şəhərinin Şəki-Kiş avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında sərəncam imzalayıb.

APA-nın məlumatına görə, 17 min nəfər əhalinin yaşadığı 2 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Şəki-Kiş avtomobil yolunun tikintisi məqsədilə 2017-ci il dövlət büdcəsinin dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə avtomobil yollarının tikintisi və yenidən qurulması üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitin 4,8 milyon manatı "Azəravtoyol" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılıb.

Maliyyə Nazirliyinə müvafiq məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək tapşırılıb.

"İraqda həbsdə olan azərbaycanlıların azadlığa buraxılması istiqamətində işlər görülür"

"İraqın sərhədlərini qanunsuz olaraq keçdiyi üçün saxlanılan Azərbaycan vətəndaşlarının azad edilməsi istiqamətində işlər aparılır".

Bunu APA agentliyinə Azərbaycanın İraqdakı müvəqqəti işlər vəkili Ramiz Qafarov deyib.

R.Qafarov bildirib ki, hazırda həmin şəxslərin siyahısı, İraqa hansı yolla, nə vaxt gəldiklərinə dair məlumatlar dəqiqləşdirilir: "Bu işlər bitdikdən sonra onların həbsdən azad edilərək Azərbaycana göndərilməsi üçün çalışacağıq".

Diplomat əlavə edib ki, İŞİD-dən xilas edilən digər azərbaycanlı uşaqların da ölkəyə göndərilməsi üçün danışıqlar davam etdirilir: "Uşaqların sayı çoxdur. Dəqiq say belli olmadığı üçün nə isə demək hələ tezdir. Uşaqlar hazırda tapıldıqları yerdə saxlanılır. Çalışırıq ki, onları bizə yaxın bir yerə gətirib, şəraiti uyğun olan yerdə yerləşdirək. Uşaqların saylarını, kimliklərini müəyyənləşdirmək üçün Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin əməkdaşları ilə sıx əlaqədəyik. İşlər bitdikdən sonra hamısının Azərbaycana göndərilməsini təmin edəcəyik", o qeyd edib.

Xatırladaq ki, bundan öncə bir azərbaycanlı uşaq İraqda Azərbaycana gətirilib.

Bu gündən növbəti güclü geomaqnit qasırğası başlayır

Oktyabrın 24-ü və növbəti iki gündə güclü geomaqnit həyəcanlanması gözlənilir.

Şamaxı Astrofizika Rəsədxanasının direktor müavini Elçin Babayev APA-ya bildirib ki, hazırda əsas geomaqnit indekslərindən biri olan Kp-nin qiyməti 2 ilə 3 arasında dəyişir (maksimum 9 olur), lakin getdikcə artacaq. Oktyabrın 24-də axşama doğru G1 kateqoriyalı, 25 oktybarda isə G2 kateqoriyalı qasırğa gözlənilir.

Onun sözlərinə görə, maksimal şkala G5-dir və bu cür şkalaya uyğun qasırğalar nadir hallarda, 11 ildə 1-2 dəfə baş verir: "Budəfəki geomaqnit həyəcanlanmasının da əsas səbəbi Günəş səthində hazırda mövcud olan orta ölçülü "tac dəliyi"ndən başlanğıcını götürən yüksək sürətli Günəş plazma küləyinin təsiridir. "Tac dəlikləri"ndən yüklü plazma zərrəcikləri Günəş tacını asanlıqla tərk edir və sürətlə planetlərə fəzaya, o cümlədən də Yer planetinə doğru yönəlir. Hazırda "günahkar" plazma küləyinin sürəti 440 km/saniyədir. Hazırda planetlərarası maqnit sahəsinin Z komponentinin cənub istiqamətinə yönəlməsi kosmik hava şəraitini daha əlverişsiz edir və "katalizator" rolunu oynayır. Atmosfer təzyiqinin nisbətən qalxması da müşahidə olunur və bu, neqativ diskomfort effektlərini artırır. Qasırğa yuxarı en dairələrində daha effektiv olur, əsrarəngiz qütb parıltılarının ("Aurora borealis") şəkilləri də tezliklə mediada yayılacaq. Bizim orta coğrafi en dairələri üçün təsir adətən zəif olur".

E.Babayev qeyd edib ki, sağlam insanlardan fərqli olaraq, risk qrupuna daxil olan - xroniki ürək-qan-damar xəstəliklərinə düşən insanlar, ahıllar, uşaqlar isə gərginlikdən qaçmalı, yüngül qabaqleyici tədbirlər (həkim məsləhəti əsasında) görməlidirlər.

QHT Şurası 2018-ci ilin fəaliyyət planı ilə bağlı qərarlar qəbul etdi

Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının oktyabrın 23-də növbəti iclası keçirilib. Şura sədri, deputat Azay Quliyev iclası açaraq gündəliyə təklif olunan suranın 2017-ci il üçün üçüncü rübdəki fəaliyyət barədə hesabat, icrasına başa çatmış layihələr, ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi və şuranın fəaliyyətinin 10 illiyi ilə bağlı tədbirlərin təşkili məqsədi ilə yaradılmış İşçi Qrupunun fəaliyyət istiqamətinin müəyyənləşdirilməsi, Rusiya Federasiyasının İctimai Palatası arasında Əməkdaşlıq və Birgə Fəaliyyət haqqında Memorandumun imzalanması və şuranın maliyyə yardımına hazırlanan filmlərin festivalının keçirilməsi haqqında məsələni diqqətə çatdırıb. Gündəlik yekdilliklə təsdiq olunub.

Şura Katibliyinin icraçı direktoru Fərəset Qurbanov Şuranın Əsasnaməsinə uyğun olaraq müvafiq istiqamətlər üzrə cari ilin üçüncü rübündə həyata keçirilən işlər haqqında məlumat verib. F. Qurbanov qeyd edib ki, Şəmkir, Mingəçevir və Şirvan şəhərlərində ölkənin 33 rayonunda fəaliyyət göstərən QHT-lərin və yerli icra hakimiyyəti nümayəndələrinin iştirakı ilə "QHT-Hökumət münasibətləri: qazanılmış təcrübə və yeni əməkdaşlıq imkanları" mövzusunda qonfranslar keçirilib. Şuranın qhtxeber internet saytı və "Vətəndaş Cəmiyyəti"

jurnalı QHT-lərə informasiya xidmətinə 2017-ci ilin üçüncü rübündə də davam etdirib.

İcraçı direktor bildirib ki, ötən rüb ərzində 5 QHT şurasının dəstəyi ilə beynəlxalq toplantılarda iştirak edərək ölkəmizi təmsil edib. 147 QHT-nin layihəsinin icrası, həmçinin şuranın dəstəyi ilə yaradılmış Bakı Resurs və Təlim Mərkəzinin fəaliyyəti ilə bağlı monitoring aparılıb. Şuranın 2017-ci il qrant müsabiqəsi çərçivəsində icra olunmuş 199 QHT-nin layihəsinin başa çatması ilə əlaqədar müvafiq akt bağlanıb.

Fərəset Qurbanov 2008-2016-cı illərdə şuranın maliyyə yardımına hazırlanan filmlərin festivalının keçirilməsi məqsədi ilə görülmüş işlər və tanınmış mədəniyyət xadimlərinin iştirakı ilə yaradılmış münisiflər heyətinin fəaliyyəti barədə də geniş məlumat verib.

Şura üzvləri Şahin İsmayılov, Əliməmməd Nuriyev, Sahib Məmmədov, Nərgiz Xələf, Emin Həsəni, Anar Xəlilov və Rufiz Qonaqov çıxış edərək gündəlikdə dayanan məsələlərə bağlı fikirlərini bildirdilər.

Şura sədri Azay Quliyev yubiley tədbirlərinin və film festivalının təşkili və bir sıra cari məsələlərin icrası ilə bağlı şura üzvləri və katiblik əməkdaşlarına tapşırıqlarını verib.

İclasda 2018-ci ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 95 illiyi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyi və şuranın fəaliyyətinin 10 illiyi ilə bağlı tədbirlərin təşkili üçün şura üzvləri və katiblik əməkdaşlarından ibarət İşçi Qrupuna yeni şəxslərin üzvlüyə daxil edilməsi və fəaliyyət istiqamətləri ilə bağlı qərar qəbul olunub.

☐ Musavat.com

Avropa Şurasının baş katibi Əli İnsanova məktub göndərirdi

Avropa Şurasının baş katibi Torbörn Yaqland həbsdə olan keçmiş səhiyyə naziri Əli İnsanova məktub göndərilib.

Bu barədə keçmiş nazirin vəkili Toğrul Babayev "Amerikanın Səsi"nə məlumat verib.

Vəkilin bildirdiyinə görə, Yaqland məktubunda Əli İnsanovla bağlı məsələnin daim Avropa Şurasının diqqətində olduğunu yazıb. Həmçinin bildirilib ki, Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinin qərarlarının icrasına departamenti Məhkəmənin Əli İnsanovla bağlı qərarının icrası üçün ardıcıl iş aparır və bu barədə Avropa Şurası baş katibini məlumatlandırır.

"Baş katib Əli İnsanovun Avropa Məhkəməsinə göndərdiyi ikinci şikayəti də nəzərə götürdüyünü bildirib", vəkil Yaqlandın məktubuna istinadən deyib.

Əli İnsanov 2005-ci il oktyabrın 19-da dövlət çevrilişinə cəhd ittihamı ilə həbs olunub. Sonradan cinayət işi iqtisadi cinayətlərə dair ittihamlarla məhkəməyə göndərilib və ona 11 il həbs verilib.

2016-cı ilin oktyabrında həbs müddətinin bitməsinə 56 gün qalmış keçmiş nazirə narkotik və ya psixotrop maddələr əldə etmə, saxlama və hakimiyyət nümayəndəsinə zor tət-

biq etmə maddələri ilə ittiham irəli sürülüb. 2016-cı ilin aprelinde Bakının Qaradağ Rayon Məhkəməsi onu 7 il müddətə azadlıqdan məhrum edib. Bakı Apelyasiya Məhkəməsi hökmü qüvvədə saxlayıb.

14 mart 2013-cü ildə Avropa Məhkəməsi Əli İnsanovun birinci iş üzrə ədalətsiz şəkildə cəzalandırılması barədə qərar qəbul edib. Amma təkrar istintaq zamanı ittiham qüvvədə saxlanılıb.

Üzrxahlıq

"Yeni Müsavat" qəzetinin 23 oktyabr 2017-ci il tarixli sayında "Səbiq nazirin İslam dini ilə bağlı fikirləri aranı qatdı - sərt reaksiyalar" başlıqlı yazıda səbiq maliyyə naziri, professor Saleh Məmmədovun ünvanına getmiş sərt fikirlərə görə redaksiya ondan üzr istəyir.

Mudafiə naziri Avropa İttifaqının səfiri ilə görüşdü

Mudafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov oktyabrın 23-də Avropa İttifaqının (Aİ) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin yeni təyinatlı rəhbəri, səfir Kestutis Yankauskas ilə görüşüb.

MN-dən verilən məlumatla görə, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı hazırkı vəziyyətə dair məsələlərin müzakirə edildiyi görüşdə Z.Həsənov Azərbaycanın beynəlxalq birlik tərəfindən tanınan ərazilərinin 20 ildən artıq müddətdə Ermənistanın işğalı altında olduğunu, bunun nəticəsində bir milyondan çox insanın didərgin düşdüyünü və qarşı tərəfin cəbhədə vəziyyəti gərginləşdirmək cəhdlərini qonağın diqqətinə çatdırıb.

Mudafiə naziri bildirib ki, Ermənistan silahlı qüvvələrinin təxribatları nəticəsində dinc sakinlər və hərbi qulluqçuların həyatlarına təhlükə yarandığından münaqişənin həlli yolu onun beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun olaraq işğalçı qoşunların Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxarılmasından ibarətdir.

Səfir K.Yankauskas öz növbəsində bildirib ki, Avropa İttifaqı regionda sabitliyin təmin olunması üçün münaqişənin tez bir zamanda sülh yolu ilə həllinin və bu istiqamətdə danışıqların davam etdirilməsinin tərəfdarıdır.

Görüşdə regiondakı hərbi-siyasi vəziyyət və qarşılıqlı maraqları doğuran digər məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz və ya email yazmağınız kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01, 434 01 33

Müsəvat Partiyası və Milli Şura arasında son günlərdə yaranan qalmaqal səngimək bilmir. Hər keçən gün sosial şəbəkələrdə hər iki düşərgə arasındakı söz savaşı qızıdır. Müsəvat rəqibini keçirdiyi son iki mitinqdə iştirakçıların sayını şişirtmək, rəqib tərəf isə qarşı tərəfi bir aksiya keçirmək gücündə olmadığı, icazə verilmədiyini bilə-bilə gündəmdə qalmaq üçün yürüş kimi gülməli variantlardan istifadə etməkdə ittiham edir.

Qeyd edək ki, mövcud durum hər kəsə tanışdır. Belə ki, son 24 ildə daim ölkə müxalifəti bu cür qarşıdurmalarla özünü zəiflətməklə məşğuldur. Xüsusilə, bir siyasi proses başlayan kimi öncəliklə müxalif düşərgədə liderlik uğrunda mübarizə başlayır, bir-birinə güzəştə getmir, hər kəs özünü digərindən güclü sanır. Nəticədə də bu vəziyyətdən hakimiyyət yararlanır, zəifləyən rəqibləri qarşısında daha da güclənir. Müxalifət isə insanlarda ümitsizlik yaradır, özünü sonu görünməyən uçuruma doğru yuvarladır.

Sanki vahid bir birlik olmadan nəticə qazanmanın mümkünsüz olduğunu siyasi qurumlar unudublar. Düşünməyə ki, indiyə qədər yaratdıqları hər bir birlikdə müəyyən qədər uğur qazanmağı bacarıblar. 1992-ci ildə hakimiyyətə gəlirlər, 2003-cü ildə ciddi seçki prosesi aparıblar, bundan iki il sonra "Azadlıq" bloku adında qurumla parlament seçkilərinə qatılıb, hakimiyyət üçün ciddi başağrısına çevriliblər. Son olaraq, 2013-cü ildə Rusiyanın projesi olsa da, Milli Şura adında birlikdə birləşib qənaətbəxş olmasa da, müəyyən seçki prosesi aparmağı bacarıblar. İndi isə bunların heç biri görünür. Bir ildən sonra Azərbaycanda prezident seçkiləridir, hələ də tam şəkildə düşərgənin namizədləri məlum deyil, əvəzində ortada didişmələr mövcuddur...

Siyasi ekspert Natiq Miri hesab edir ki, əvvəlcə müxalifətin bu vəziyyətə gəlməsinin səbəblərini araşdırmaq lazımdır: "Gələcəkdə birlik yaratmaq üçün öncəliklə buna mane olan səbəbləri aradan qaldırmaq lazımdır. Çünki bunlar olmayınca, bu gün ortada olan nəticəsizlik ye-

da duruş gətirmək olar. Birlik olarsa, ictimaiyyətdən gələn reaksiyalar da müsbət olacaq. Əslində ictimaiyyətin istəyi də ondan ibarətdir ki, cəmiyyətin maraqları çərçivəsində fəaliyyət göstərən müxalifət bir olsun. Müxalif qurumlar üçün yetərli olur. Bu səbəbləri aradan qaldırmaq lazımdır ki, ortada olan arzu olunmaz vəziyyət də yox olsun. Məsələnin əsl mahiyyəti budur. Bunu müxalifət anlamadıqca, bu krizi yaşamağa davam edəcək. Hakimiyyət də

Azərbaycan hakimiyyətinin əsas "müttəfiqi" - müxalifət...

Ekspert: "Müxalifət içərisində dağıdıcılığa səbəb olan "liderlər" var"

nə də davam edəcək. Bu səbəbləri aradan qaldırmaq üçün indiyə qədər nələrin olduğunu etiraf etmək lazımdır. Bu etiraf olmayınca, bütün siyasi güc mərkəzləri bu etirafı dilə gətirmək gücündə olmadıqca, müxalifət arasındakı birliyi təmin etmək mümkün olmayacaq. Qeyd etdiyim səbəblərdən biri siyasi iddiadır. Hər bir siyasi güc mərkəzi iddia ortaya qoymaqla hakimiyyətə gəlmək istəyir. Amma iddialar o zaman reallaşır ki, imkanlara bərabər olsun. Bu gün müxalifətin durumu ondan ibarətdir ki, imkanlar iddialarla qətiyyətlə uyğun gəlmir. Müxalifət 1990 və 2000-ci illərdəki kimi güc mərkəzi səviyyəsində deyil. Bu gün parçalanmış və çox zəif bir durumdadır. Belə olduğu təqdirdə müxalifətin yolu birlikdən keçir. Yalnız birliyi təmin etməklə hakimiyyət qarşısın-

prosesləri çox asanlıqda idarə edə biləcək".

N.Miri gələcək baxımından demokratik düşərgənin birlik şanslarının olub-olmaması barədə bunları dedi: "Müxalifətin dağılmasına, bir-birini didməsinə əsas səbəblər siyasi iddialar və hakimiyyətin siyasətidir. Yaranan mühiti münbit edən subyektiv amillər var. Bunlar aradan qaldırılmalıdır. Müxalifət içərisində dağıdıcılığa səbəb olan "liderlər" var. Bu insanların mütləq mənada ya özləri istefa verməli, ya da həmin güc mərkəzlərində birləşib bu şəxsləri istefaya göndərmək lazımdır. Bu "liderlər" demokratik düşərgədən təmizlənməyincə, siyasi güclərin bir araya gəlməsi mümkün olmayacaq. Bunun üçün də siyasi partiyaların daxilində demokratiyaya böyük ehtiyac var. Hansı ki, bunu bu gün heç bir siyasi partiyada müşahidə etmirik. Məhz bu səbəbdən hakimiyyət onları daxildən çox asanlıqla parçalaya bilər. Bu dağıdıcı ünsürlərin siyasi proseslərdən uzaqlaşdırılmalarına böyük ehtiyac var. Bunun üçün də siyasi liderliyə iddialı gənclik bu ağır yükü üzərlərinə götürməli, onları siyasətdən uzaqlaşdırmalıdır. Siyasət yenilənməli, siyasi partiyalar özlərini yeniləməlidir. Bu baş vermədikcə bütövləşmə olmayacaq".

□ Cavansir ABBASLI

İrəvan səksəkədə: Medvedyev əlini kimin çiyinə qoyacaq?

Elşad PAŞASOY
 epashasoy@yahoo.com

Oktabrın 24-də Rusiyanın baş naziri Dmitri Medvedyevin Ermənistanı çoxdan gözlənilən səfəri reallaşacaq. Ermənistan mediasında dərc olunan rəsmi məlumatda Medvedyevin İrəvana Avrasiya İttifaqının Hökumətlərarası Şurasının iclasında iştirak etmək üçün gələcəyi bildirilsə də, qeyri-rəsmi mənbələr əslində məqsədin ayrı olduğunu vurğulayır.

Erməni KİV-ləri iddia edir ki, Medvedyevin İrəvana səfəri Ermənistanın baş naziri Karen Karapetyanı nəinki məmnun etməyib, hətta əsəbiləşdirib. İddialara görə, hətta erməni baş nazir keçən həftənin sonunda Rusiyanın Ermənistan-dakı səfiri ilə görüşərək Medvedyevin səfərini müzakirə edibmiş.

Belə görünür ki, Rusiyanın baş nazirinin budəfəki səfəri daha çox Ermənistanı gözlənilən hakimiyyət dəyişikliyi ilə əlaqədardır. Məsələ belədir ki, 2018-ci ilin aprelində səlahiyyət müddəti başa çatacaq Sərkisyanın tifaqı birdəfəlik dağıla bilər.

Bu günlərdə Sərkisyanın baş nazir postuna sahiblənməsi halında Karapetyanı baş nazirin müavini təyin edəcəyi barədə erməni mediası xəbər yaymışdı. Erməni mətbuatı Medvedyevin səfəri ərəfəsində yazır ki, görünür S.Sərkisyan artıq hökumətə başçılıq etmək niyyətində qətidir. Karen də iddiasından geri çəkilənə oxşamır. Erməni prezident və baş nazirin bu yay Qarabağa səfərləri və işğal altındakı Azərbaycan torpaqlarında göstərdikləri şou da onu sübut edir ki, bu "məhriban düşmənlər" bir-birinə güzəştə gedənə oxşamırlar.

Sərkisyanın reytingini qabaqlamaq üçün Karapetyan Talış kəndi ətrafındakı ərazilərdə "nar bağı salacağını" demişdi. Təbii ki, absurda getməklə Sərkisyanın önə çıxmaq niyyətinə işarə vurmuşdu. Deməli, növbəti aprel savaşı ilə 2018-ci ilin aprelində baş verə bilər, ancaq Azərbaycanın müdaxiləsi olmadan, ermənilərin öz arasında... Bu mənada görünür hakimiyyət daxilindəki Karapetyan tərəfdarlarının narazılıqlarına son vermək üçün Rusiya baş nazirinin yekun sözlünə ehtiyac yaranıb. Ancaq Karapetyanın Rusiyanın kadrı olmasını da unutmaq olmaz.

2016-cı ilin sentyabrında sələfi Hovik Abrahamyanı əvəzləyən 54 yaşlı Karapetyan baş nazir təyin olunana qədər Rusiyanın "Qazprom" şirkətinin Mejrregionqaz birliyinin direktor müavini vəzifəsində işləyib. Rusiyanın öz kadrlarına "stavka" etməsi də mümkündür. Düzdür, Sərkisyan da Kremlin iradəsinə tabe olan şəxsdir. Ancaq onun nə qədər qeyri-ciddi fiqur olduğunu, çətinə düşən kimi Rusiyanı Avropanın ayağına verdiyini ilə 2016-cı ilin aprelində Almaniya olarkən kansler Merkele Rusiyadan şikayətlənməsi növbəti dəfə sübut etdi. Hələ bu nədir ki? NATO ilə birgə hərbi təlimlər, Avropa Birliyindən 80 milyonluq yardım... Doğrudur, Rusiya da 200 milyon vəd edib, ancaq bunun adı kreditdir.

Hələlik konstitusiyaya dəyişikliklərdən sonra Ermənistan hökumətinə kimin rəhbərlik edəcəyini heç ermənilər özləri də bilmir və Rusiyanın işarəsini gözləyirlər. Güman olunur ki, Medvedyevin əlini hansı iddiaçının çiyinə qoymasından çox şey asılı olacaq. Deməli, Kreml Ermənistanı kimin baş nazir olması ilə bağlı müzakirələrə son vermək niyyətindədir.

Rusiya baş nazirinin səfərini digər məsələ ilə də əlaqələndirənlər var. Belə ki, noyabrın 13-də Ermənistanın Avropa Birliyi ilə tərəfdaşlıq haqqında müqavilə imzalamağa qərar verməsi Rusiyanı məmnun etməyib. İddialar var ki, Kreml bölgədəki sadiq "qul"unu itərə biləcəyindən ehtiyatlandıqı üçün AB ilə əməkdaşlığa can atan Sərkisyanın baş nazir olmaq istəyinə son verə bilər. Xatırladaq ki, yay aylarında ardıcıl iki NATO hərbi təlimlərinə qatılan Ermənistan Gürcüstanda keçirilən üçüncü hərbi təlimin kəndarından son anda geri dönmüşdü - Serj Sərkisyan Soçiyə, prezident Putinin hüzuruna çağırıldıqdan sonra.

Bu mənada tamamilə mümkündür ki, Ermənistan 2013-cü ildə olduğu kimi, növbəti dəfə Avropa Birliyi ilə əməkdaşlığın növbəti mərhələsini özündə əks etdirən sənədi imzalamaqdan vaz keçsin. Düzdür, arqument yoxdur, İrəvan küncə sıxışdırılmış vəziyyətdədir. Ancaq Ermənistan ilk dəfə deyil ki, belə vəziyyətlərdən ən absurd bəhanələrlə özünü xilas edir. Məsələn, bəhanə edə bilər ki, sazişin imzalanması tarixi üçün "nəhs gün" seçilib. Hər halda, Sərkisyan Medvedyevin seçimi qarşısında qalacaq: ya Avropa Birliyi ilə müqavilə, ya da baş nazir kürsüsü. Ancaq müqaviləni imzalamaqdan vaz keçsə belə, apreldə növbəti zərbəni ala bilər - Moskvaya dönüşünə cavab olaraq...

Hakimlər heç-heçə istəyəndə...

Samir SARI

Insan tiplərinin içində müstəsna bir kategoriya da var - ciğal adamlar. Bunlar hər peşədə, hər köşədə, hər məhəllədə, hər küçədə, hər kollektivdə mövcuddurlar və hər zaman haqsızlıqlar edirlər.

Onlarla çox çətindir, çünki həmişə haqlıdırlar, daha dəqiqi, hər zaman özlərini haqlı sayırlar. Əgər dünən "mazut ağdır" deyiblərsə də, haqlıdırlar, bu gün qara deyirlərsə də, haqlıdırlar.

Cığallar uduzmağı sevməzlər. Düzdür, uduzmağı heç kim sevmir, amma ciğal olmayanlar məğlubiyyətlə barışa bilirlər. Cığallar isə ya hakimi ələ almağa çalışırlar, ya rəqibə qarşı qaydadan kənar hərəkətlər edirlər, ya da başqa bir iddia irəli sürürlər ki, nə olursa, olsun, özləri qalib gəlin.

Ciğal adamlarla oyun oynamaq, hamı kimi, müəllifin də bəxtinə düşüb. Köhnə vaxtlarda bir simsar adam vardı, hərdən onunla şahmat oynayırdıq. Olardı, bu səhv burxardı, mən onun bir fiqurunu öz "atım"la çəngələ salanda, deyirdi, bunu qaytaraq, təsadüf oldu, "zaslujenni" olmadı. Bir-iki gediş geri qaytarardı ki, o, fiqurlarını qoruya bilsin. Sonra o, yenə çətin vəziyyətə düşərdi, görərdi ki, vəziyyətdən çıxıb bilmir, deyirdi, geri qaytaraq, yenə bir-iki gediş geri qaytarardı ki, o, öz "şah"ını çətin vəziyyətə salmasın. Beləcə, oyun mən uduzana qədər davam edərdi. Çünki mən oynamış gedişi geri qaytarmazdım, o da "fiqurunu havaydan verdin, qaytaraq" deməzdi. Axır bir dəfə bu cür şahmat oynamaqdan bezdim, dedim: "Əmoğlu, yenə də mən uduzana qədər oynayaçağıqsa, fiqurları taxtaya düzməyək". Söz onun xətrinə deydi, ta bir də şahmat oynayaş olmadıq.

Sırağagün Türkiyənin iki yekə klubu - "Qalatasaray" və "Fənerbağça" qarşılaşıb, oyun heç-heçə bitib, indi hər iki ölkədə bu komandalara azarkeşləri qırğına çıxıblar. Hər iki tərəfdə qatı cığallar var. Hamısı da deyir ki, hakim bizim penaltimizi vermədi. Bir tərəf verilməyən penaltinin sayını 3-ə çıxarıb, o biri də o qədər deyir. Sanki adi matçda oyun-sonrası penaltilər seriyası olmalıymış.

Vəziyyət o qədər gərgindir ki, məsələyə neytral mövqedən də yanaşmaq olmur, dərhal hər iki tərəf adamın ədalətinə şübhə edir. Amma insaf naminə demək lazımdır ki, oyundan iki gün əvvəl hakimin bu oyunu heç-heçə bitirəcəyini, "Qalatasaray"ın bir oyunçusuna qırmızı kart veriləcəyini deyən oğlanlar vardı, elə də oldu. Bax, onlar bunu bir yerdən bilmişlər. Hardan olacaq, gedişat göstərdi ki, hakimlərə, eləcə də futbol təsərrüfatının böyüklərinə bu oyunun heç-heçə bitməsi lazım imiş.

Əlbəttə, idman sferasındakı ciğallığın, haqsızlığın bir elə də əhəmiyyəti yoxdur, iki günə unudulur, gedir. Lap unudulmasa da, bu haqsızlığın sonunda torpaq itirilmir, milyonlarla adam evindən didərgin düşür, minlərlə adam türməyə basılır və sair və ilaxır faciəvi hadisələr baş verir.

Siyasət dünyasında isə belə deyil. Burada haqsızlığa məruz qalan faciəyə düşər olmur, cığallar isə başa çıxır.

Budur, biz 30 ilə (ən azı) yaxındır ki, erməni ciğallığı ilə üz-üzəyik, nə qədər haqsızlığa məruz qalmışıq, arbitrlər isə ermənilərin qapısına nəinki penalti vermir, hətta hərdən bizə qırmızı kart göstərir.

Arbitraj məsələsində bəxtimiz heç gətirməyib. 20 ildən artıqdır ki, amerikalı, rusiyalı, fransalı referi və laysmanlar briqadası "Qarabağ oyunu"nu idarə edirlər, amma, türkün sözü, final düdüyünü çalib oyunu başa çatdırmırlar. Nə qədər uzatma dəqiqələri oynamaq olar?

Bir ara hətta arbitrlər bizimkiləri bir kənara çəkib oyunu sakitcə uduzmağı tövsiyə edirdilər, amma biz razlaşmadıq, çünki, əvvəla, azarkeşlərimiz meydana butulka atardılar, ikincisi isə dünyanın güclülər dəstəsindən aşağı liqaya düşərdik.

Bununla belə, zaman gəlir ki, müdafiədə oynamaqdan bezirik, gah avqustda, gah aprelədə hücumu keçirik. Onda da ilk növbədə arbitrlər həyəcanlanır, sarı kartı, qırmızı kartı bir-birinə qatır, bizə texniki məğlubiyyət verəcəkləri ilə hədələyirlər. Nəticədə erməni qapısına vurduğumuz qolla kifayətlənib geri çəkilir, oyunun gedişatına baxırıq.

Belə baxanda çox çətindir. Hakimler ədalətli deyilsə, nə qədər güclü olursan, ol, xeyri yoxdur, hakimler oyunu heç-heçə bitirməyə qərar veriblərsə, elə də olacaq.

Demək, girəvələyib hakimləri dəyişmək, ya da arada üstlərinə su atmaq lazımdır.

Oktabrın 23-də Ədliyyə Nazirliyinin Penitensiar Xidməti (PX) iki məhkumun qaçması haqqında məlumat yayıb. PX-nin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə APA-ya daxil olan məlumatda bildirilir ki, oktyabrın 23-də Bakı-Astara-Bakı planlı dəmir yolu qarovulu ilə xüsusi təyinatlı vəzifədə Bakı şəhərinə müşayiət olunan 1980-ci il təvəllüdü, əvvəllər məhkum edilmiş, hazırda CM-in müxtəlif maddələri ilə təqsirləndirilən Etibar Ələkbər oğlu Məmmədov və 1989-cu il təvəllüdü, əvvəllər məhkum olunmamış, CM-in müxtəlif maddələri ilə təqsirləndirilən Əli Rəsim oğlu Ağami müşayiət altından qaçıblar.

Bildirilir ki, kriminal aləm üzvləri Biləcəriyə qaçıb və ya qaçırılıb. Lakin onların qatardan qaçdığı xeyli sonra məlum olub. Belə ki, qatar "28 May" metrosunun yaxınlığında - Bakı Dəmir Yolu Vağzalında dayanarkən məhbusların təhvil-təslim zamanı hər iki şəxs qaçdığı məlum olub. Lent.az-ın yazdığına görə, hər iki şəxs barəsində keçən həftə Lənkəran Ağır Cinayətlər Məhkəməsində prokuror 19 il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası tələb edib.

"Etibar Hacıqabulinski" və "Abdulla" kimdir?

Etibar Məmmədov kriminal aləmdə "Qoca" ləqəbi ilə və "Etibar Hacıqabulinski" adı ilə tanınır. Modern.az-ın xəbərinə görə, E.Məmmədov 1996-cı ildə ölkədə böyük rezonans doğuran qətlə ittiham olunub. Belə ki, həmin il 7 nəfər məhkum həbsxanada nəzarətini boğaraq öldürüb, daha sonra qaçmağa nail olublar. Həmin 7 nəfərdən birinin məhz E.Məmmədov olduğu qeyd edilir. O, həmin vaxt az yaşlı (16 yaş) olduğu üçün cəzası o qədər də ağır olmayıb.

Ə.Ağami isə "Abdulla" ləqəbi ilə tanınır. Ə.Ağami iki il əvvəl Şirvanı baş verməmiş qətləndən sonra həbs edilib. O, Samux dövlət sərhəd-keçid məntəqəsini keçmək istəyərkən yaxalanıb. E. Məmmədov həmin qətlə görə tutulsa da, rəsmi məlumatdan göründüyü kimi, Cinayət Məcəlləsinin 234.4.3-cü - külli miqdarda narкотik vasitələrin satışına görə məhkum edilib.

Qeyd edək ki, noyabrın 5-də Şirvan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti ilə Taleh Ələkbərov küçəsinin kəsişməsində yerləşən kafedə 1983-cü il təvəllüdü Nəciyev Elvin Zamanəli oğlu 1990-cı il təvəllüdü Sarbalayev Zaur Vəfadar oğlunu tapançadan açılan atəşlə qətlə yetirib.

İstintaqın gedişində məlum olub ki, qeyd edilən kafedə Elvin Nəciyev "Makarov" tipli tapançadan Zaur Sarbalayevə ürək nahiyəsindən atəş açıb. O, aldığı güllə yarısından hadisə yerində ölüb. Şirvan sakini Ağami Əli isə "Makarov" tipli tapançadan açılan atəşlə Elvin Nəciyevi yaralayıb. Ürəyindən güllə yarası alan E.Nəciyev Şirvan şəhər xəstəxanasına çatdırılsa da, onu xilas etmək mümkün olmayıb.

Məlumat üçün deyək ki, Zaur Sarbalayev Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Hərbi Məhkəmənin 2009-cu il 3 iyun tarixli hökümü ilə məhkum edilib. O, 26 may 2014-cü il prezidentin əfv fərmanı ilə azadlığa buraxılıb.

Hadisə yerində 3 ədəd tapança gilizi və 1 ədəd patron aş-

Dustaq qatarından film kimi qaçış: sensasion təfərrüat, sırr kimi bilgiler

Ağır cinayətə görə uzunmüddətli həbs cəzası almış iki məhkum Bakıya gətirilərkən müəmmalı şəkildə xüsusi nəzarətdən qaçıblar; ölkənin hər yerində axtarılan "Etibar Hacıqabulinski" və "Abdulla" kimdir?; onların "Lotu Quli"nin adamları olması xəbərləri inandırıcı deyil, çünki...

Dustaq qatarı

"Etibar Hacıqabulinski" ləqəbli Etibar Məmmədov

"Lotu Yunus" və "Etibar Hacıqabulinski"

"Abdulla" ləqəbli Əli Ağami

kar edilib. Ağami Əlinin qətlə istifadə etdiyi "Makarov" tipli tapança 2 gün sonra Şirvan şəhər xəstəxanasının ərazisində tapılıb. Məlum olub ki, Ağamiyə silahı 1985-ci il təvəllüdü Salmanov Tural verib. Onun bu işlə bağlı hansı cəza aldığı barədə məlumat yoxdur. Güman etmək olar ki, o da həmin qatarda olub.

Qətdən sonra da "razborka" bitməyib

Bu qətl işindən sonra da təfərrüat arasında daha iki dəfə kriminal "razborka" olması barədə xə-

bərlər yayılıb. Elə qətl baş verən gün (noyabrın 5-də) Şirvanın "Köhnə şəhər" adlanan yaşayış massivində, Kür çayının sahilindəki İsmət Qayıbov adına parkda kriminalar arasında dava olub. Bu dəfə mübahisə daha geniş tərkibdə davam edib. Dava Şirvandan olan kriminalarla Hacıqabuldan gəlmiş adamlar arasında baş verib. Davada Şirvandan olan kriminalar xəsarət alıb, Hacıqabulları isə avtomobilləri daş-kəsəklə sındıraraq yararsız hala salıblar. Amma bu da son olmayıb. Noyabrın 19-da qətlə görə həbsə

alınan Ə.Ağaminin qardaşı Zaur Ağaminin həyatına qəsd olması barədə məlumat yayılıb. Məlum olub ki, Zaur Ağami "Maqqa" ləqəbli Mahir evinə çağırılıb. Z.Ağami Mahir bıçaqla hədə-qorxu gəlib. Buna görə saxlanılan M.Tahir oğlu Şirvan Məhkəməsinə aparılıb və 15 sutka müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Bundan sonra Z.Ağami tutulan şəxsin atası tərəfindən təhdid olunub. Zaur Ağami qəflətən yoxa çıxıb və sonradan Şirvan şəhərinin "vosmoy" deyilən ərazisində peyda olaraq qəza törədib. Belə deyilirdi ki, o, dəvət olunduğu "razborka" məkanında qaçıb maşınına əyləşməklə canını qurtarmağa çalışıb və nəticədə qəza törədib.

"Lotu Quli"nin adamları olması istisnadır, çünki...

"Qafqazinfo" xəbər verir ki, həbsdən qaçan və qardaşı Zaur Ağami "Masallı Mamed"ə yaxın kriminalar olub. Bu məqamda qeyd edək ki, mediada həbsdən qaçanların "Lotu Quli"ləqəbi ilə tanınan Nadir Səlifova yaxın olması barədə xəbərlər yayılıb. Əgər Ağamilər "Masallı Mamed" kimi tanınan, bir neçə il əvvəl 1 saylı həbsxanada vəfat etmiş Məmməd Hüseynova yaxın adamlar olublarsa, onların "Lotu Quli"nin adamları olması əğlabaatan deyil. Çünki "Masallı Mamed"lə "Lotu Quli" arasında ciddi problemlər olması heç kime sırr deyil. "Quli"nin adının alınması barədə "praqon"un altında "Masallı Mamed"in də adının olmasını xatırlamaq kifayətdir.

Dustaqlar qatarla necə etap olunur?

Həbs həyatı yaşamış keçmiş məhbus Yadigar Sadiqov sosial şəbəkədə dustaq olduğu müddətdə bir neçə dəfə qatarla aparıldığını qeyd edərək yazıb: "Dustaqlar qatarı ilə 8 dəfə Lənkərana, 5 dəfə Şirvana getmişəm. Kənarından kömək olmadan oradan qaçmaq mümkün deyil. Azərbaycan da kiçik ölkədir, qatara gəcə minib səhər düşürsən. Rusiya deyil ki, günlərlə yol gedəsən, yavaş-yavaş döşəməni mişarlayasan. Döşəmə də indi taxta deyil".

Penitensiar Xidmətin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi Mehman Sadiqov musavat.com-a açıqlamasında bildirib ki, işlə bağlı istintaq gedir. "Suallara da istintaq cavab verəcək. Qeyd edilən hallara da hüquqi qiymət verəcək" - deyərək, polkovnik M.Sadiqov qeyd edib.

Qeyd edək ki, faktla bağlı Baş Prokurorluğun Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə İstintaq İdarəsi tərəfindən cinayət işi başlanıb, istintaq aparılır.

□ ORXAN

Bir ildən sonra Azərbaycanda keçiriləcək prezident seçkiləri yaxınlaşdıqca iddiasını irəli sürən siyasətçilərin sayı artmaqdadır. Son olaraq, Müsavat Partiyasının keçmiş başqanı, Milli Strateji Düşüncə Mərkəzinin rəhbəri İsa Qəmbər namizəd olacağını bəyan edib. Sonuncu dəfə 2003-cü ilin prezident seçkilərində birinci post uğrunda yarışmış İ. Qəmbər günlər öncə mətbuata verdiyi geniş müsahibədə qərarını açıqlayıb.

İndiyə qədər namizəd olacaqlarını açıqlayan siyasətçilər ABŞ-da mühacir həyatı yaşayan sabiq spiker Rəsul Quliyev, Almaniyada eyni taleni yaşayan keçmiş deputat Hüseyn Abdullayev, AĞ Partiya başqanı Tural Abbaslı, Vətəndaş və İnkişaf Partiyasının sədri Əli Əliyev və Yeni AXCP-nin sədri Razi Nurullayevdir.

2003-cü ildə İsa Qəmbəri dəstəkləmiş partiyaların sədrləri bu dəfə eyni mövqedə olacaqlarmı? Müsavatın namizədinə dəstək verəcəklərmi?

Ümid Partiyasının sədri İqbal Ağazadə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında müxalif düşürgədə funksional əməkdaşlığın tərəfdarı olduqlarını söylədi: "Azərbaycanın demokratikləşməsi istiqamətində funksional əməkdaşlığın tərəfdarıyıq. Bu əməkdaşlıq çərçivəsində də demokratik seçki və Azərbaycanda demokratik cəmiyyətinin qurulması üçün hər kəsə əməkdaşlığa hazırıq. Bu gün siyasi blok məsələsi gündəmişdə deyil. Bu barədə hələ ki düşünmürük".

ADP sədri Sərdar Cəlalov bildirdi ki, partiya olaraq, Azərbaycan xalqının, dövlətinin maraqları ilə bağlı istənilən prosedura, siyasi quruma, şəxsə dəstək verməyə hazırıdır: "Digər siyasi qurumlardan xalq və dövlətin maraqları naminə dəstək al-

mağı da düşünürük. Burada bizim üçün heç bir mübahisəli məsələ yoxdur. Bütün partiyalar xalqın və dövlətin naminə öz fərdi maraqlarından keçməlidirlər. Konkret İsa bəylə bağlı fikrimiz yoxdur. Çünki partiyamızda seçkilərlə bağlı müzakirələr yeni başlayıb. Seçkilərdə necə iştirak edəcəyimiz barədə partiyada qəti qərar yoxdur. Amma artıq bu istiqamətdə müzakirələr başlatmışıq. Əgər Azərbaycan Demokrat Partiyası öz namizədi ilə seçkilərə getməyəcəksə, seçkilərdə müstəqil siyasi xətt aparmayacağıqsa, hansısa bir namizədin müdafiəsi ilə bağlı qərar verəcəksə, bu zaman iddiaçı olan şəxslərin hər biri ilə danışıqlar aparacağıq. Ən azından bizə təkliflər olacağıq, bunu müzakirə edəcəyik. Amma belə bir misal var, "oğlan evinin xəbəri yoxdur, qız evində toy çalınır". İsa Qəmbər namizədliyini verib yerində oturub, siz də onu dəstəkləyib-dəstəkləməməyimizlə bağlı suallar verirsiniz. Bir siyasi qurumun digər siyasi qurumu dəstəkləməsi üçün siyasi etika baxımından o qüvvəyə müraciət etməlidir. Bəlkə heç mənim dəstəyim İsa Qəmbərə lazım deyil? Namizədin özü öncəliklə başqa bir siyasi qurumdan dəstək istəməlidir. O zaman deyə bilərik ki, bu dəstəyi verə bilərik ya yox. Bu dəstəyi də formal ola-

Müxalifət İsa Qəmbərə dəstək verməyə hazırıdı, bir şərtlə...

İqbal Ağazadə: "Demokratik cəmiyyətin qurulması üçün hər kəsə əməkdaşlığa hazırıq"

raq vermirsən. O vaxt İsa bəyi dəstəkləyəndə partiyalar arasında bir protokol imzalanmışdı. Orada öhdəliklər və başqa şərtlər qeyd olunmuşdu. İsa bəy öz üzərinə müəyyən öhdəliklər götürmüşdü, həmçinin biz də. Bu dəstəklər söz üzərində formal şəkildə olmur. Əgər İsa Qəmbərin dəs-

Sərdar Cəlalov: "Əgər İsa Qəmbər partiyamızın ona dəstək verməsini istəsə, müzakirəyə hazırıq"

təyə ehtiyacı olsa, partiyamızın ona dəstək verməsini istəsə, bununla bağlı bizə müraciət etsə, təbii ki, biz bu cür müzakirələrə hazırıq. Burada söhbət İsa Qəmbərdən getmir, onun hansı şüarı, ideyanı irəli sürəcəyi əsasdır. O zaman biləcəyik ki, onu ideyaları bizim dövlət və xalq maraqla-

Pənah Hüseyn: "Partiya şəklində verəcəyimiz dəstək İsa bəyin və komandasının seçdiyi taktikadan asılıdır"

rımızla üst-üstə düşürmü. Biz İsa bəyi deyil, onun ideyalarını müdafiə edə bilərik. Adamları müdafiə etmək lazım deyil, əsas onların ideyalarıdır. Yoxsa adam modeler deyil ki, deyim ki, bu xoşuma gəlmədi, digərini seçim. Ola bilər ki, İsa bəy seçkiqabağı yanlış bir şüar seçər, biz də onun əleyhinə

çıxarıq. Namizədlərin şüarlarında dövlət və xalq maraqları nə dərəcədə əks olunduqdan sonra bunun əsasında çıxış edə bilərik. Hazırda Müsavatın heç bir seçki platforması, şüarı yoxdur. Sadəcə olaraq, İsa bəy niyyətini ifadə edib ki, seçkilərdə iştirak etmək istəyirəm. Namizəd məsələsi seçkiyə az müddət qalanda müzakirə olunmalıdır. Təbii ki, "uşağın tərs gəlişi" deyilən anlayış var. Azərbaycan müxalifəti də seçkilərə həmişə tərs gedir. Axırda etməli olduğu şeyi əvvəldə edir. Tərəfdar toplamaq üçün əvvəl platforma, şüarlar irəli sürülməlidir".

Sabiq baş nazir, Azərbaycan Xalq Partiyasının sədri Pənah Hüseyn "Yeni Müsavat"a deyib ki, İsa Qəmbər namizəd olarsa, onu dəstəkləyəcək: "İsa bəy namizəd olsa, ona səs verəcəm. Partiya şəklində verəcəyimiz dəstəyə gəlincə, bu, İsa bəyin və komandasının seçdiyi taktikadan asılıdır. Ona uyğun hərəkət edəcəyik. Nə lazımdırsa, edə bilərik. Amma bu bizdən asılı olan bir şey deyil".

□ Cavanshir ABBASLI

Türkiyə-Azərbaycan-Gürcüstan birliyi Ermənistanı təşvişə salıb

Vage Sərkisyan: "Bu birlik Qafqazın türkləşməsinə və müsəlmanlaşmasına gətirib çıxaracaq"

Oktaybrın 17-də Tiflisdə Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan müdafiə nazirlərinin və baş qərargah rəislərinin birlikdə toplantısı keçirilib. Həmin iclasda bölgədəki hərbi-siyasi situasiya, təhlükəsizlik, habelə ölkələr arasında hərbi əməkdaşlığın dərinləşdirilməsi kimi məsələlər müzakirə edilib.

Ermənistan mətbuatı isə 3 ölkənin öz siyasi, iqtisadi və hərbi potensiallarını birləşdirməklə bağlı həyata keçirdiyi layihələrlə əlaqədar həyəcan təbii çalır.

Erməni jurnalisti Aram Sərkisyanın informasiya saytındakı məqaləsinin başlığı da bunu göstərir: "Türkiyə-Azərbaycan-Gürcüstan alyansı əməkdaşlığı dərinləşdirir: Blokadanı necə dağıtmalı?"

Müəllif Moskvada yerləşən MDB ölkələri institutunun Qafqaz şöbəsinin rəhbəri, ermənipərəst mövqeyi ilə seçilən Vladimir Yevseyevin bu xüsusda fikrini öyrənib və o, Gürcüstanın Türkiyə və Azer-

baycanla eyni alyansda olmasını qeyri-təbii və qərribə adlandırır. Yevseyevin fikrincə, həm Türkiyənin Acarıstanla bağlı, həm də Azərbaycanın Gürcüstanla qarşı ərazi iddiaları mövcuddur (!) O, bu alyansın möhkəm əsaslarının olmadığını, bunu daha çox Gürcüstan üçün asılılıq hesab etdiyini bildirib.

"... Bu layihənin əsas məmarı kimi Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyip Ərdoğanı saymaq olar. Ərdoğan beş günlük Rusiya-Gürcüstan müharibəsindən sonra "Qafqaz sabbitlik və əməkdaşlıq platforması"nın yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış etdi.

Bu platforma bölgədə iki blokun yaradılmasını nəzərdə tuturdu. Birinciyə Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstan, ikinciyə isə Rusiya və Ermənistan daxil olmalı idi. Lakin bu ittifaqda Gürcüstanın üzvlüyü qeyri-təbii hesab olunmalıdır. Çünki Gürcüstan bir xristian ölkəsidir və müsəlman qonşularının ona qarşı ərazi iddiaları davam edir", - Yevseyev qeyd edib.

Erməni gürcüşünası Alik Eqoyants isə Azərbaycan və Türkiyənin bu tip üçtərəfli alyansla Ermənistanı yalnız buraxmaq və onu regional proseslərdən kənar qoymaq iste-

diyini söyləyib. "... Biz bu ittifaqın hərbi sahəyə də keçdiyini müşahidə edirik və şübhəsiz ki, bu, bizi dərinləşdirməlidir", - Alik Eqoyants müəllifə bildirib. Eqoyantsın fikrincə, Ermənistanın tək çıxış yolu Gürcüstanla iki-tərəfli münasibətləri daha da inkişaf etdirməkdir.

Ermənistanın Gürcüstan məsələləri üzrə eksperti Vage Sərkisyan isə Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun məhz oktyabrın 30-da işə salınması məsələsinə diqqətini cəmləyib. Bu tarix Türkiyənin Antanta dövlətləri qarşısındakı təslimiyyətini təsbit edən Mudros sülh anlaşmasının imzalanması gündüdür.

Vage Sərkisyan Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu layihəsini sırf anti-erməni proqramı adlandırır və Ermənistanın regional layihələrdən kənar qoyulduğunu söyləyib.

"Türkiyə dünyaya sübut etmək istəyir ki, düz 100 il öncə elə bu tarixdə qoyub getdiyini torpaqlara yenidən geri qayıdır və Qafqazda yenidən əsas oyunçuya çevrilir", - V. Sərkisyan bildirib.

Erməni ekspertin fikrincə, Qars-Axalkalaki-Bakı dəmir yolu iqtisadi məqsədlərdən əlavə, siyasi və strateji məqsədlər də güdür. O, dəmir yolunun keçdiyi, ermənilərin sıx yaşadığı Cavaxetiya bölgəsinə yaxın Axalkalaki-Ninosmind avtobanında stansiya formasında böyük massiv ti-

kildiyini, həmin yaşayış məskəninin ticarət, məişət və bir çox çoxfunksiyalı komplekslər üçün nəzərdə tutulduğunu söyləyib.

Sərkisyanın dərdi həmin dəmir yoluna görə Cavaxetiya-yaxın türküyəli və azərbaycanlı işçi qüvvəsinin gələcəyi ilə bağlıdır. Bu isə bölgədə demografik situasiyanı dəyişəcəkdir.

"Türklərin və azərbaycanlıların çoxalma məsələsində hünəri hər kəsə məlumdur. Nahaqət yere deməyiblər ki, harda türk və azərbaycanlı varsa, orada Türkiyə və Azərbaycan da var. İndi Azərbaycanda bizə baxıb deyirlər, "buyurun, bizi Meğri dəhlizi ilə birləşməyə qoymadınız, indi biz bunu Gürcüstanın ermənilər yaşayan yerindən keçməklə həll edirik.

Onlar buna olduqca asanlıqla nail oldular. Əvvəllər İstanbuldan Bakıya qədər türk-müsəlman xətti Cavaxetiyanın 30 km-lik ərazisi ilə kəsilirdi. İndi bu xətt azərbaycanlıların yaşadığı Dmanisi, Bolnisi, Marneuli və Qardabani bölgələrinin qatılması ilə birləşir. Bu isə Gürcüstan ermənilərinin müsəlmanlaşmasına (?-red) qədər gətirib çıxara bilər. Beləliklə, biz şimalda yeganə xristian müttəfiqimizi itirə bilərik", - Vage Sərkisyan tipik erməni məkrilə prosesini özünə uyğun tərzdə şərh edib.

□ Musavat.com

Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun rəsmi açılış mərasiminə 6 gün qaldı. 3 ölkə prezidentinin iştirak edəcəyi tədbir oktyabrın 30-da Bakıda baş tutacaq. BTQ dəmir yolunun ilk rəsmi səfəri 30 oktyabrda dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğan, Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və Gürcüstan prezidenti Giorgi Kvirikaşvili iştirakı ilə reallaşacaq.

Gələn il sahibkarlar üçün ağır keçəcək-vergi yükü artırılır

2018-ci ildə Vergilər Nazirliyi təxminən 8 milyard manat toplamalıdır

Ötən həftə Azərbaycanın 2018-ci il dövlət büdcəsinin parametrləri açıqlanıb. Milli Məclisə daxil olan büdcə zərfinə görə gələn il dövlət büdcəsinin gəlirləri 20,127 milyard manat, xərcləri isə 20 milyard 905,7 milyon manat təşkil edəcək.

Büdcə gəlirlərinin 7,907 milyard manatı və ya 39,3 faizinin Vergilər Nazirliyinin xətti ilə təmin olunması nəzərdə tutulur.

Ötən saylarımızda da xəbər verdiyimiz kimi, sahibkarlar arasında vergi orqanlarının təzyiqlərindən şikayətlər çoxalmaqdadır. Bundan əlavə, vergi orqanlarındakı mənbələr də vergilərin toplanması sahəsində ciddi çətinliklərin yarandığını bildirirlər. Redaksiyamıza verilən məlumata görə, iqtisadi fəallıq azaldığı üçün sahibkarlıq subyektlərinin durumu çətinləşib, dövrüyyə əvvəlcədən proqnozlaşdırıldığından aşağı düşüb, buna görə də nəzərdə tutulan vergilərin ödənməsi sahəsində problemlər yaranıb. Bu şəraitdə vergi orqanlarının gələn ilin büdcə proqnozuna əməl edəcəyi nə qədər realdır?

Sualımıza cavab verən iqtisadçı-alim, ADR Hərəkatının lideri Qubad İbadoğlu bildirir ki, gələn il üçün vergi yükü həddindən çox yüksək proqnozlaşdırılıb: "Gələn il üçün gəlirlər üzrə proqnozun təxminən 8 milyard manata yaxını Vergilər Nazirliyinin xətti ilə toplanmalıdır. Bu nazirliyin üzərinə qoyulan məbləğ 2017-ci ilin proqnozu ilə müqayisədə 262 milyon manat, 2016-cı ilin faktiki icrası ilə müqayisədə isə 891 milyon manat yuxarıdır. Bu qədər artımla proqnoza əməl olunacağı haqq-qədən qeyri-real görünür. Nəzərə alsaq ki, bəzi istiqamətlərdə hətta kiçik və orta sahibkarlıq üçün güzəştlərin edilməsi gözlənilir, kənd təsərrüfatı tamamilə vergidən azaddır, belə görünür ki, gələn il əsas yük real sektorun üzərinə düşəcək".

Iqtisadçı-alim hesab edir ki, vergi proqnozunun artırılması sahibkarlarla vergi orqanları arasında münasibətləri gərginləşdirə bilər: "Vergi yükünün birdən-birə bu qədər artırılması şübhəsiz ki, vergi orqanları ilə sahibkarlar arasında münasibətlərin gərginləşməsinə səbəb olacaq. Belə ki, büdcədə 140 milyon manat maliyyə sanksiyasının tətbiq olunması proqnozlaşdırılır. Bu da sahibkarlara vergi ödənişləri ilə bağlı təsirlərin daha da gücləndiriləcəyindən xəbər verir. Vergilər üçün proqnozun 76,2 faizi qeyri-neft sektorunun payına düşür. Neft sektorunun payında ciddi azalma var. Bu da ondan irəli gəlir ki, SOCAR-ın dövlət büdcəsinə ödənişləri ildən-ilə azalır, bundan əlavə, "Azəri-Çıraq-Günəşli" üzrə yeni hasilatın pay bölgüsü sazişi imzalandığı üçün xarici şirkətlərin də ödəmələrində azalma olacaq. Belə şəraitdə Vergilər Nazirliyi 6 milyard manat qeyri-neft sektorundan toplamaq üçün həddindən artıq sərt siyasət yürütməli olacaq, maliyyə sanksiyaları və cərimələr çoxalacaq, bu isə son nəticədə sahibkarlıq üçün problemlər yaradacaq."

□ **DÜNYA**

Bakı möhtəşəm açılışa hazırlaşır

BTQ-nin işə düşməsinə 6 gün qaldı; Türkiyə və Gürcüstan prezidentləri də Bakıya gələcək

Türkiyənin Nəqliyyat, Gəmiçilik və Kommunikasiya naziri Əhməd Arslan İstanbulda təşkil edilən tədbirdə üç ölkənin dövlət başçılarının iştirak edəcəyi ilk səfərin Azərbaycanın paytaxtı Bakıdan başlanacağını söyləyib. Nazirin sözlərinə görə, 3 ölkə arasında qatar səfərlərinin başlanması bölgənin taleyini müsbət istiqamətdə dəyişəcək.

Bu xəttin Türkiyənin Ədimə şəhərindən Avropaya çatdırılacağını qeyd edən nazir dəmir yolunu Qars şəhərində logistik mərkəzlə gücləndirəcəklərini qeyd edərək, Ardahan şəhərinə dəmir yolu bağlantısı edərək bu şəhərə də fəallıq qazandıracaqlarını vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, bölgənin taleyi bu cür beynəlxalq layihələrə qoşulmaqda asılıdır: "Hava limanları var idi, amma dəmir yolsuz mümkün deyildi. Bu qatar işə düşəndən sonra İpək Yolu da canlanacaq".

Qeyd edək ki, Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun açılış mərasimində iştirak etmək üçün bu ayın sonunda Azərbaycana səfər edəcəyini bildirib: "Mən bu layihənin uğuruna inandım və nəticə də göz önündədir. İnşallah, bu ayın sonu açılış üçün Bakıya gələcəyik, iki günümüzü o işə ayırdıq".

Prezident İlham Əliyev də son çıxışlarında BTQ ilə bağlı yüksək fikirdə olduğunu diqqətə çatdırıb və layihədən gözləntilərinin böyük olduğunu bildirib. Dövlət başçısı oktyabrın 20-də İstanbulda inkişaf etməkdə olan səkkiz ölkənin iqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (D-8) IX Zirvə görüşündəki çıxışı zamanı deyib ki, Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu Avropa ilə Asiya arasında ən qısa yol olacaq.

□ **Nərgiz LİFTİYEV**

Prezident bildirib ki, Azərbaycan Şərqi-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin yaradılmasına böyük sərmayələr qoyulur. Bu nəqliyyat dəhlizləri Avrasiyanın iqtisadi inkişafı üçün yeni imkanlar açacaq.

Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədov da "Yeni Müsavat"a açıqlamasında Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun strateji və iqtisadi əhəmiyyətini yüksək dəyərləndirdi: "Bu layihə bizim üçün çox əhəmiyyətlidir. Bunun həm iqtisadi xeyirləri var, çünki Avropa ilə Asiyayı birləşdirən bir dəmir yoludur. Asiya ölkələrinin yükləri bu yolla Avropaya çıxarılacaq. Digər dövlətlər, Ukrayna, Türkmənistan, Qazaxıstan bu dəmir yoluna qoşulmaq istəyir-

lər. BTQ-yə maraq həddindən artıq böyükdür. Layihənin iqtisadi əhəmiyyəti çox böyükdür".

Deputat vurğuladı ki, BTQ siyasi baxımdan da bizim üçün əhəmiyyətlidir: "Çünki bu o zaman siyasi bir qərar idi, hətta böyük dövlətlər mane olmağa çalışdılar. Lakin dövlət başçısının təkdi nəticəsində bu yol çəkildi. Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanılması üçün bu cür siyasi və iqtisadi əhəmiyyətli layihələrin çox böyük əhəmiyyəti var. Layihədə Türkiyə və Gürcüstan birbaşa olaraq iştirak edir. Digər dövlətlərin yükləri bu dəmir yolu ilə daşınacaq. Biz də maraqlıyıq ki, BTQ daim işləsin. Yükdaşıma iqtisadi baxımdan Azərbaycana böyük gəlirlər gətirəcək. Çünki layihə ilə əlaqədar çox böyük işlər görülüb, faktiki olaraq əsas vəsaiti Azərbaycan tərəfi qoyub. Türkiyə də bu layihədə çox maraqlıdır, çünki yüklər oradan keçməklə Avropaya çıxarılacaq".

Məlumat üçün qeyd edək ki,

Bakı-Tiflis-Qars (BTQ) dəmir yolu xətti Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhərindən keçərək Gürcüstanın Tiflis və Axalkalaki şəhərinə, oradan isə Türkiyənin Qars şəhərinə gedəcək. Bu dəmir yolu Azərbaycanla Türkiyəni birləşdirəcək.

Layihə 10 il müddətinə ərsəyə gəlib. 2007-ci il, noyabrın 21-də Gürcüstanın Marabda kəndində Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolu xəttinin tikintisinin təməli qoyulub. Hər üç ölkənin prezidentlərinin iştirakı ilə Gürcüstanın Marabda stansiyasında açılış mərasimi keçirilib. BTQ Azərbaycan üçün həm siyasi, həm iqtisadi, həm də strateji baxımdan böyük bir əhəmiyyət daşıyır. Dəmir yolu vasitəsilə Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərinə və Türkiyəyə birbaşa gediş əldə edəcək. Dəmir yolu ilə bir günə Qarsa və iki günə İstanbula getmək mümkün olacaq. Azərbaycanın ilk illərdə tranzitdən minimal illik gəliri 50 mln. dollar təşkil edəcək.

□ **Nərgiz LİFTİYEV**

Sürücülərin cərimələri ləğv olunsa...

Deputat: "Bunlar "Büdcə sistemi haqqında" Qanunla tənzimlənir"

Dövlət Yol Polisinin qaydaları pozan sürücülərə qarşı tətbiq etdiyi cərimələrlə bağlı məsələ yenidən gündəmədir. Qanunvericilikdə əvvəlcədən nəzərdə tutulan cərimə tətbiqinə yol açan bir sıra hallar gündəmə gətirilərək cərimələrin daha çox büdcənin doldurulması üçün tətbiq olunduğu deyilir.

Dövlət Yol Polisindən cərimələrdən büdcəyə daxil olmalar nə qədərdir? Bir sıra xırda nöqsanlar üzrə cərimələrin ləğvi büdcədə hansı itkilərə səbəb ola bilər?

Qeyd edək ki, yol polisləri 2016-cı ildə sürücülərə 85,4 milyon manatlıq cərimə yazıblar. Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, 2015-ci ilə müqayisədə 2016-cı ildə yol hərəkəti qaydalarını pozmağa

görə inzibati cərimələrin həcmi 13 faiz artıb və bundan büdcəyə 2 milyon 861 min 900 manat vəsait daxil olub. Cərimələrin 50 faizi müəyyən olunmuş sürət həddini aşmaya görə, 11,9 faizi parklama qaydalarını pozmağa görə tətbiq edilib.

2017-ci ilin dövlət büdcəsində ümumilikdə cərimə və sanksiyalara görə büdcəyə daxil olmalar 101 milyon manat nəzərdə tutulur ki, onun da 90

milyon manatını vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə ödəmələr təşkil edəcək. Bu isə

o deməkdir ki, yol polisinin tətbiq etdiyi cərimələrin ən yaxşı halda 10 faizi büdcəyə çatacaq.

Qanunvericiliyə əsasən, yol hərəkəti qaydalarının pozulmasına görə ödənilən cərimələrdən daxil olan vəsaitin 25 faizi yol patrul xidmətinə həyata keçirən və yol hərəkətinin tənzimlənməsinə cəlb olunan əməkdaşların aylıq vəzifə maaşlarına əlavənin verilməsi üçün istifadə olunur.

Onu da qeyd edək ki, Dövlət Yol Polisi İdarəsinin İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinin rəisi, polis polkovniki Kamran Əliyev qəzetimizə müsahibəsində bildirib ki, sürücülərin yol verdiyi qayda pozuntularının 65-70 faizi xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə aşkar olunur: "Burada necə büdcəni doldurmaqdan söhbət gedə bilər? Qayda pozuntusunun aşkarlanması hallarının çoxalmasının əsas səbəbi bir çox qayda pozuntularının xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə aşkar edilərək elektron qaydada protokol-

laşdırılmasıdır. Əgər əvvəl, məsələn, 5-7 min nəfər sürücü qayda pozuntusuna görə məsuliyyətə cəlb olunurdusa, indi elektron qaydada bundan 3 dəfə çox sürücü məsuliyyətə cəlb olunur".

Milli Məclisin üzvü, deputat Vahid Əhmədov deyir ki, qanunvericilikdə bütün pozuntuların məbləği dəqiq göstərilib: "Yol hərəkətinin təhlükəsizliyini hamımızın təhlükəsizliyimiz deməkdir. Buna görə də qaydalara əməl etməklə hamımızın borcudur. Düzdür, son vaxtlar bəzi narazılıqlar var: bəzən lüzum olmadıqda belə saxlamalar olur, cərimələr yazılır. Lakin bunlar cərimələrin ləğvi üçün əsas ola bilməz. Bunlar "Büdcə sistemi haqqında" Qanunla tənzimlənir. Çalışıb qaydaları pozmaq daha yaxşıdır, nəinki cərimənin ləğvini istəmək".

□ **Dünya SAKIT**

Son zamanlar bəzi ölkələrdə keçirilən prezident və parlament seçkilərində milyarderlərin, biznesmenlərin rəhbərlik etdikləri qurumların qalib gəldiklərinin şahidi olmaqda yığıq. Son olaraq, Çexiyada belə bir nəticə qeydə alınıb.

Milyarderlər Avropada hakimiyyəti ələ keçirir - səbəb

Populist milyarder namizəd Andrej Babis və onun rəhbərlik etdiyi partiya Çex Respublikasında keçirilmiş parlament seçkilərində qələbə qazanıb. 63 yaşlı Babis ölkənin ikinci zəngin adamı sayılır, seçiqabağı kampaniyası çərçivəsində onun təbliğ etdiyi ideya və şüarlar ölkə daxilində mövcud hökumət təsisatları əleyhinə olmaqla yanaşı, xarici siyasətdə avroskeptiklər platformasına söykənib. Andrej Babisin mərkəzçi ANO hərəkatı səslərin 30 faizini toplayıb, bu rəqəm isə ikinci nəticə göstərmiş rəqib partiyanın topladığı səslərdən təxminən 3 dəfə çoxdur. Koalisiya yaradılmasına dair danışıqlar başa çatandan sonra Andrej Babis Çexiyada yeni hökumətə rəhbərlik edə bilər.

Babis 4 milyard dollar dəyərində təxmin edilən sərvətini kimya, ərzaq və media sahələrində biznes fəaliyyəti nəticəsində toplayıb. Bundan öncə də dünyanın əsas güc dövləti sayılan Amerikada Donald Tramp, Ukraynada Pyotr

Fərəc Quliyev:
“Milyarderlərlə bağlı rəqəm o qədər də böyük deyil”

Poroşenko, Gürcüstanda Bidzina İvanişvili kimi varlı biznesmenlər də prezident seçkilərində qalib gəliblər. Siyahını uzatmaq da olar.

Avropa ölkələrində siyasətçilərdən fərqli olaraq, insanların daha çox imkanlı şəxslərə üstünlük vermələri, ölkənin taleyini onların əlinə

Elçin Mirzəbəyli:
“Bu adamlar konkret siyasi platforma üzərindən hərəkət edirlər”

vermələri ilə bağlı fikirlər bir-mənəli deyil. Siyasətlə yaxından maraqlanmayanların bəzilərində birə-peyda olub hakimiyyətə gəlmələrinin demokratiya, insan haqları və bu kimi məsələlərə necə təsir edəcəyi ilə bağlı ən müxtəlif mövqelər var.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, deputat Fərəc Quliyev siyasət adamları ilə varlı şəxslər arasında bu cür bölgülərin aparılmasının əleyhinədir: “Bolşevik təkənkürü olar ki, mütləq proletarlar iş başına gəlsinlər. Bu, Leninin şüarına oxşar bir şey olardı. Keçmişdə kommunizm qurulanda guya bütün sosialist ölkələrində məsələyə bu cür baxırdılar. Hesab edirəm ki, hakimiyyətə gələnlər arasında milyarderlərlə bağlı rəqəm o qədər də böyük deyil. Təbii ki, bu proseslərə varlı şəxslərin qoşulmalarının səbəblərindən biri də maliyyə imkanlarıdır. Amma düşünürəm ki, bu, təkə pulu bağlı olsun. Avropanın özündə son zamanlar daha çox millətçi şüarlarla hakimiyyətə gəlmək cəhdləri var. Terrorla qorxutma, süni şəkildə terror səhnələri düzəltmək və bu kimi halların baş verməsi və bunların önə çəkilməsi gerçək millətçi kəsimin şüarları ilə siyasi meydana atılmasına səbəb olur. Bir də görürsən ki, millətçiliyə daxil olmayanlar da kütəni aldatmaq üçün bu cür şüarlardan istifadə edirlər. Bu şüarlarla son zamanlar çıxış edənlər gerçək və yalançı millətçilər olmaqla iki hissəyə bölünür. Elektorat düşünür ki, biz səs veririk, o zaman gerçək millətçilərə verək. Bunların da çoxu pullu kəsimdən olan şəxslərdir. Yaxud həmin pullular həmin kəsimlə işləyib elektoratu qazanmağa

çalışirlar. Düşünürəm ki, burada pul əsas rol oynamır, daha çox millət üçün çalışmaqdan, bəşəri dəyərlərdən daha çox millətçi dəyərlərdən, özünü qoruma instinktindən irəli gələn bir şeydir. Pul bu cür proseslərdə 10% təsiri olan bir amildir”.

Politoloq Elçin Mirzəbəyli biznes faktoruna görə varlıların siyasətdə önə keçdiklərini düşünür: “Avropa ölkələrinin əhalisi üçün sosial-iqtisadi problemlərin həlli, həyatlarının yaxşılaşması, səhiyyə, təhsil, iş yerlərinin açılması və bu kimi digər sahələrdə irəliləyişlərə ümid yaradan faktorlar mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Digər tərəfdən, bu ölkələrin iş adamları da öz ölkələrində biznes mühitinin yaxşılaşdırılması üçün evvəlkindən daha artıq fəallıq nümayiş etdirirlər. Bu isə öz növbəsində iş adamlarının siyasi proseslərdəki fəallıqlarının artmasına zəmin yaradır. Azad iqtisadiyyat cəmiyyətin bütün fərdləri üçün bərabər imkanlar açır, insanların fərdi bacarıqlarına görə dəyərləndirilmələrinə zəmin yaradır. Bu kimi ölkələrin vətəndaşları yaxşı başa düşürlər ki, əlverişli biznes mühiti iqtisadi inkişafın təməlini təşkil edir. İqtisadi inkişaf isə sosial layihələrin daha geniş şəkildə icra edilməsinə imkan yaradır. Adamlar hansısa gəlişigözlə ideoloji mülahizələrə deyil, onların həyatlarının yaxşılaşmasına xidmət edən real təşəbbüslərə səs verirlər. Demokratiya, insan haqları həm də fərdi anlayışlardır. İnsanın demokratik düşüncəyə sahib olması onun peşəsi ilə bağlı ola bilməz. Bu daha çox konkret şəxsin yaşadığı mühitdən, təhsildən, intellektual və mədəni səviyyədən asılı olan məsələdir. Demokratiya təkə düşünmə və davranış forması deyil, həm də vərdisdir. Bu vərdisə yiyələnmək üçün vaxt lazım gəlir. Vaxtın azlığı-çoxluğu isə xalqın potensialından asılıdır. Digər tərəfdən, mən iş adamlarının hakimiyyət pilləsinə biznes mühitindən yüksəldiyini də düşünürəm. Bu adamlar konkret siyasi platforma üzərindən hərəkət edirlər. Onların namizədliklərini siyasi partiyalar irəli sürür və dəstəkləyir. Siyasi sistem isə imkan verir ki, hansı peşə sahibi olmasından asılı olmayaraq, hakimiyyətin yüksək pilləsinə yiyələnməmiş şəxsin fəaliyyəti siyasi cizgilərdən kənara çıxmasın”.

□ **Cavanşir ABBASLI**

Sərkisyanın “qarnının ağrısı” nədir?..

Hüseynbala SƏLİMOV

Ermenistanın noyabrda Brüsseldə Avropa Birliyi ilə imzalamağa hazırlaşdığı “saziş”lə (əgər ona saziş demək mümkündürsə!) bağlı Rusiya politoloqlarının və siyasi analitiklərinin yazdıqlarına diqqət yetirəndə bir nəfərin sözləri məni xüsusilə cəlb etdi: “Qərarları adətən müstəqil dövlətlər qəbul edir, Ermənistanla belə dövlət deyil!”.

Bu yaxınlarda baş vermiş iki hadisə, Rusiyanın silah-sursat üçün İrəvana daha bir kredit ayırması və Azərbaycanla Ermənistanın dövlət başçılarının növbəti uğursuz görüşü dərhal bu detali yadıma saldı. Bəli, görüşdən azacıq sonra S.Sərkisyan dedi: “Bizim üçün yeganə məqbul qərar odur ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tərkibində olmasın!”.

Açıq desək, heç də qandıruldan hadisələr deyil bunlar, amma təəccüblü də bir şey də yoxdur - elə belə də olmalıdır... O başqa məsələdir ki, biz periodik olaraq özümüzü aldatmağa çalışırıq və adicə bir həqiqəti unuduruq ki, bu, Rusiyadır və onun qudurgan Ermənistanıdır!

Bəli, formal baxımından hər şey “məntiqli”, “yerli-yataqlı” görünür - guya ki, Moskva imkan daxilində simmetrik münasibətlər saxlamağa və hətta özünün yaxın hərbi müttəfiqi Ermənistanla strateji müttəfiqi olan Azərbaycan arasında fərq qoymamağa çalışır, hər ikisinə silah verir və birinə bunu valyuta ilə satsa da, digərinə də “kredit”lə verir ki, bir kimsə narazı qalmasın.

Yenə də formal, sxematik məntiq baxımından digər məsələlər də “qaydasındadır”. Hələ inqilabaqədərki rus filosofu N.Berdyaev yazırdı ki, böyük Rusiyanın geosiyasi missiyası “əzizlə”, “istismar olunan” və “geridə qalan” xalqlara, xüsusən də ki, kiçik xalqlara “tərəqqi və azadlıq ziyası” çatdırmaqdır.

Buncadan yanaşsaq, Rusiyanın Qarabağda da, Gürcüstanda da, Moldovada da, Ukraynada da apardığı siyasət “anlaşılandır” - kişi həqiqətən də kiçik xalqların “hamisi”dir de! Hələ heç onu demirəm ki, imkan tapanda hətta Kataloniya və kürd separatizminə də gizlicə siyasi dəstəyini və simpatiyasını əsirgəmir...

Amma gözümüzün önündə başqa hadisələr də olub. Kiçik Çeçenistanı ruslar qan içində boğdular! Daha çox müstəqillik və azadlıq arzusunda olan böyük subyektlər - Tatarstan və ya Başqırdistan kimilər belə artıq buna açıq şəkildə işarə etməyə də cəsarət etmir, çünki Çeçenistan onlar üçün də dərs oldu...

Bəli, lənətə gəlmiş sxematik Aristotel məntiqi, məsələlərin fəsadı və ya xarici tərtibatı bir tərəfə, əslində hər şey tamamilə başqa cürdür - Rusiya imperiyadır və imperiya olaraq da qalır.

Ermənistanla bağlı da formal cəhətdən hər şey “məntiq”lidir - belə təsəvvür yaranır ki, bu yazıq Rusiya nə etsin axı? Ermənistan müstəqil dövlət kimi sülhün şərtlərilə razılaşdır...

Amma evvəldə ən adi, sırası rus politoloqlarının sözlərini təsadüfdən misal gətirmədim; lazım olanda, özünə sərf edəndə Moskva bircə zənglə də “oyuncağı”ni yerində oturma bilir!

Ona görə də baş verənlərdə təsadüfi və təəccüblü heç nə yoxdur - sadəcə, bir daha deyirəm ki, biz özümüzü vaxtaşırı aldatmağa çalışırıq. Şəxsən məni qurbanı olduğum Allah da inandırma bilməz ki, bəs Rusiya dostumuz və müttəfiqimizdir! Bəli, hətta rəsmi Bakı ilə rəsmi Moskva arasında anlaşılıq münasibətlər də ola bilər, amma dövlətin və millətin dostu-müttəfiqi olmaq tamam başqa şeydir.

Sərkisyanın son bəyanatlarını “daxili siyasi ehtiyacların təzahürü” kimi yozanlar da var. Müxtəlif erməni mənəbləri Sərkisyanın baş nazirliklə bağlı planının olmadığını yazsa da, mən də buna inanmıram - düşünürəm, S.Sərkisyanı bir vaxtlar hətta M.Saakaşviliyə belə müyəssər olmayan “siyasi uzunömürlülük” nəşib olacaq. Yada salım ki, vaxtilə belə plan M.Saakaşvilinin də ürəyindən keçirdi, amma orada alınmadı, çünki əziz Mixeil qardaşımızın həm də Moskvanın təmsilində güclü bir müxalifəti vardı...

Böyük ehtimalla həm Rusiyanın dəstəyi, həm də əfəl erməni cəmiyyətinin xeyir duasıyla Serjik baş nazir də olacaq, çünki belə havayı kökeni əldən buraxmaq həqiqətən axmaqlıq olardı.

Ola bilsin, bir-iki “qotur” müxalifətçi etiraz edəcək, amma böyük hesabla Ermənistanla demokratiya filan - yoxdur, kriminal hərbi klan vəziyyəti nəzarətdə saxlayır.

O səbəbdən də düşünürəm ki, Serjikin Qarabağla bağlı sərt bəyanatlarının motivində təkə onun baş nazir olmaq istəyi dayanır. Yox, məsələ yalnız bunda deyil.

Ondadır ki, heç olmasa, bircə dəfə Ermənistanın burnu ciddi şəkildə əzilməyə və Rusiya da azca kənara çəkilib buna boyun qoymasa, İrəvan qudurgan siyasətini davam etdirəcək.

Özünü bir suala cavab verir: İt nə vaxtdək hürür? Bilirəm, belə suallar üstə baş sındırmağa ulu millətimizin qəti vaxtı yoxdur, ona görə elə cavabını da özüm deyirəm: çomaq görəne və çobandan yaxşıca kətək yeyənə qədər...

“AŞ PA müəyyən dairələrin əlində alətə çevrilib” - Novruz Məmmədov

Novruz Məmmədov

“Avropa Şurası Parlament Assambleyası Azərbaycana qarşı qərəzli olan bir qurumdur”. APA-nın məlumatına görə, bunu Azərbaycan prezidentinin Xarici siyasət məsələləri üzrə köməkçisi, şöbə müdiri Novruz Məmmədov bildirib.

“AŞ PA ədalətli qurumdursa, ədalət tərəfdarıdırsa, üzv ölkələrdən birinin digər üzv ölkənin torpaqlarını işğal altında saxlamasına niyə münasibət bildirmir? Niyə bununla bağlı heç bir söz demir, qərar qəbul etmir? AŞ PA müəyyən dairələrin əlində sanki bir alətə çevrilib. Münaqişəyə baxmayaraq, Azərbaycan inkişaf edir, böyük nüfuzu var, regionda, beynəlxalq aləmdə nüfuzu artır. Azərbaycan kiçik bir dövlət olsa da, Şimal-Cənub, Şərq-Qərb kimi mühüm neqliyyat dəhlizlərinin, Bakı-Tiflis-Ceyhan neft kəməri, Bakı-Tiflis-Ərzurum qaz kəmərinin, TANAP, TAP kimi layihələrin, Bakı-Tiflis-Qars dəmir yolunun təşəbbüskarı, iştirakçısıdır, bu layihələrdə mühüm rol oynayır. Bütün bunlar 26 ildə Azərbaycan dövlətinin həyata keçirdiyi böyük işlərdir”, - deyərək vurğulayıb.

N.Məmmədov qeyd edib ki, dünyanın hətta ən böyük dövlətləri belə miqyasda işlər görməyib: “Bütün bunlar Azərbaycanın dünyada yerini, rolunu göstərir. Bu isə çox təəssüf ki, Qərbdə bəzi dairələrin xoşuna gəlmir. Axtarırlar ki, hansısa yolla bir şey desinlər, bir fikir söyləsinlər. AŞ PA-nın bir neçə yüz üzvü var, bəzən 25-30 nəfər yığılır, danışırlar, qərar verirlər. Amma onlar ədalətsiz, qərəzlidir, belə olmaz. Azərbaycan ərazilərini 25 ildən artıqdır işğal altında saxlayan işğalçı Ermənistan haqqında bir dəfə də bir söz demirlər, amma Azərbaycanla bağlı kiçik bir söhbət olan kimi qərəzli münasibətlərini ortaya qoyurlar”.

Qulliver sarayda yanğını necə söndürmüşdü

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

Yaxud bir daha mələyin sürəti haqda

•• tən yazılarımdan birində, lap dəqiq göstərsəm, "Bir şamla qızan hamam" yazısında (bax: musavat.com, 21 oktyabr, 2017) dinlə elmin respublikamızda sağlam vəhdətindən, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasında Qüdrət müəllimin mələyin uçma sürətini tapması haqda araşdırmalarından bəhs etmişdim. Doğrusu, həmin faktı çox da dəqiq bilmədiyimi etiraf edirəm, o üzdən alimin soyadını yazmamışdım, ümidvaram, diqqətli oxucular da bu detala fikir vermişdir. Yazı dərc ediləndən sonra isə AMEA Fizika İnstitutunun alimlərindən hörmətli Qüdrət İsakov məni telefonla aradı və müəyyən mənada etirazımı çatdırdı. Sən demə, həmin araşdırmanın müəllifi o deyilmiş. Mən soruşdum ki, bəlkə Fizika İnstitutunda başqa Qüdrət adlı alim vardır. Lakin Qüdrət bəy orada tək Qüdrət isimli şəxsin özü olduğunu söylədi. Beləliklə, mən o informasiyanı mənə çatdıran, adının çəkilməsini istəməyən mənbəni buradan etibarsız elan edirəm, arzu edirəm, onun başına meteorit qırıntısı düşsün, ya da "Elmlər Akademiyası" metrosundan çıxanda kanalizasiya lyukuna yıxılıb İnkir-Minkir sürətiylə Yerin mərkəzindəki cəhənnəmə vasil olsun. İlahi, amin! Bu yerdə uzaqdan-yaxından məclisimizə gələn qravitasiya dalğalarını kəşf edən alimlərin əbədində bir salavat zikr eləyərək tamamına davam edək.

Söhbət ondadır ki, *(əlbəttə, mənim ancaq onluq say sistemindən az-maz başım çıxır)* Qüdrət bəyin telefon zəngi bizə həm də böyük xeyir verdi, bir alimlə xeyli danışmaq, bilik əldə etmək, o cümlədən, həmin mələk əhvalatını dəqiqləşdirmək imkanı qazandı. Sən demə, Fizika İnstitutumuzda bu işlə məşğul olan alim varmış. Mən onun gerçək adını Qüdrət bəyden öyrəndim, ancaq adam çoxdan, hardasa 6 il qabaq öldüyü üçün etika naminə indi adını burda yazmıram, çünki bizimlə elmi diskussiya açmaq imkanları artıq yoxdur. Qüdrət bəyin dediyinə görə, həmin alim mələyin uçma sürətini hesablamak üçün bizim kainatın astronomiya elminə məlum təxmini ölçülərini, dinə görə də Allahın kainatın hardasa mərkəzində yerləşməsinə əsas götürübmüş.

Doğrudan da, bizə Allahdan gələn müqəddəs kitabların konkret sayı, hansı illərdə, əsrlərdə gəlməsi də təxminən məlumdur. Deməli, bu kitabların gətirilmə aralığını, məsafəni bildiyimiz üçün mələyin o baş bu başa gedib-gəlmə vaxtı ilə sürəti tapmaq asan bir işdir. V=s:t düsturu ilə. Burada V sürət, s məsafə, t də vaxtdır. Beləliklə, hörmətli azərbaycanlı alim mələyin uçma sürətini aşkar etmişdir. Vaxtında təbliğ edən olsa idi, bəlkə Nobel alardıq. Respublikamızın şöhrəti ələmə daha sürətlə yayılırdı.

Bu elmi araşdırma mənə ingilis yazıçısı Conatan Sviftnin "Qulliverin səyahəti" əsərindəki Akademiya hissəsini xatırlatdı. Orada Qulliver gedib bir əcaib ölkəyə çıxırdı, həmin ölkədə alimlər xiyardan günəş şüası almaq, donuzların köməyi ilə yer şumlamaq, hörümçəkədən ipəkçilikdən istifadə və sairə tipli elmi işlər üzərində çalışırdılar. Ancaq qəribədir ki, Sviftnin satirik yanaşdığı Akademiyanın bəzi əməlləri sonrakı əsrlərdə gerçəyə çevrilirdi. İndi nə biləsən, bəlkə mələyin sürətini tapan alimimiz də haqlı çıxacaqdı? O zaman biz gərək şeytani sürətlə qaçıb kainatın hansısa qara dəliyində gizlənək.

Əlbəttə, Svifti xatırlamağım təsadüf deyildi. Bu günlərdə dahi yazıçının dilimizə tərcüməsində ədəbi-bədii cinayətə bərabər hadisə aşkar etmişəm. Bir qohum var, uşaqları "Qulliverin səyahəti"ni oxuyurdular. Onlara sual verdim, deməli Qulliver liliptulların ölkəsində olarkən padşahın sarayını yanğından necə xilas etmişdi. Uşaqlar dedilər əsərdə belə bir şey yoxdur, özümdən uydururam. Mübahisəyə girdim, kitabı gətirdilər, gördüm doğrudan yoxdur. Uşaqlarda yanlış yoxmuş, sən demə, "Qulliverin səyahəti"ni dilimizə çevirib çap edənlər 5-ci fəslin axırında böyük bir hissəni özbaşına ixtisara salıblar. Bəlkə də ona görə ki, orda Qulliver sarayı yanğından... necə deyirlər, "kiçik ehtiyacını" ora püs-kürtməklə söndürmüşdü. Guya bunu çevirən Mikayıl Rzaxanlızadə, ya da latınla 2005-ci ildə təkrar çap edən dövlət nümayəndələrimiz Sviftnin mətnində sidik sözünün olmasını tərbiyyəçilik sayıblar? Bütün hallarda yaramaz hadisədir, ədəbiyyata kobud müdaxilədir. Svift qənim olsun sizə. Hələ araşdırasan kim bilir nələr də ixtisara salıblar. Kimsə bir dəfə yazmışdı ki, "Don Xixot"un ümumiyyətlə yarısını dilimizə çevirməyə ləğv eləyiblər. Tərcüməçi harda çətinliyə düşürmüşsə, oranı silirmiş. Belə mədəniyyətsizlik olarmı? Mədəniyyət naziri aktyorları mitinqdə güdməkdənsə, niyə bu işlərlə məşğul olmur? O cümlədən, Anar müəllim Şaumyanın adına kafe açmaqdan kitablara da hərdən baxsın. Nə olsun Sviftnin adı Rəsul olmayıbdır? Bəyəm bu, sizə onu "doğramağa" əsas verir?

Sekilərdə qalib gəlmiş Avstriyanın Xalq Partiyasının gənc lideri Sebastian Kurz sensation bəyanat verib. Hazırda bu bəyanat dünya mediasının əsas xəbərləri sırasındadır.

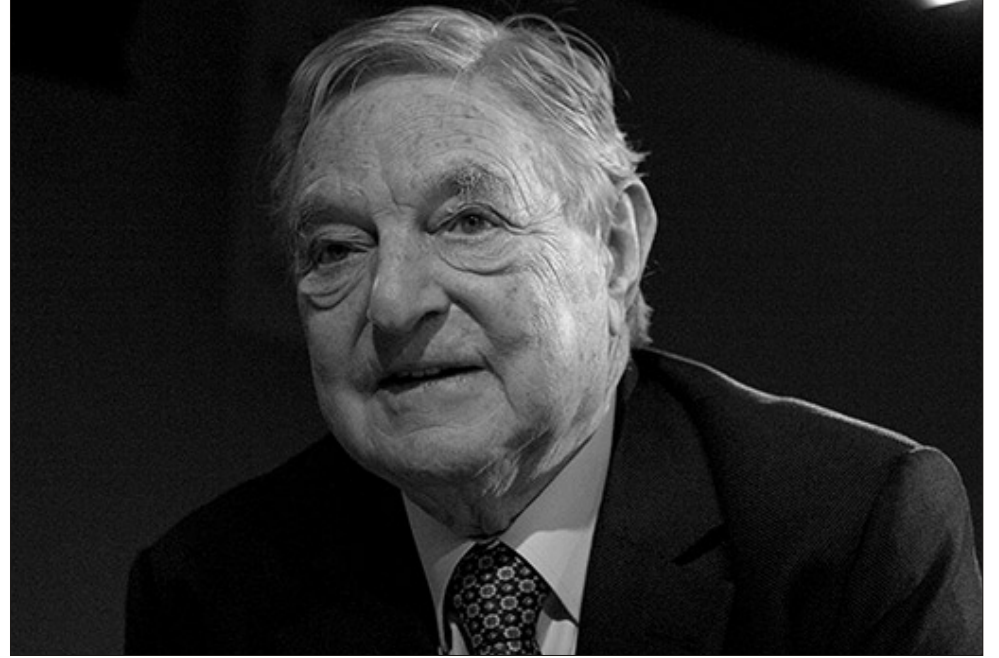
Musavat.com xəbər verir ki, 31 yaşlı gənc və qalib lider milyarder iş adamı Corc Sorosa Açıq Cəmiyyət İnstitutu - Yardım Fondunun (Soros Fondu) fəaliyyətini Avstriya ərazisində 28 gün ərzində dayandırmaq barədə ultimatum verib. Əks təqdirdə, hüquqi yola əl atacağına dair xəbərdarlıq edib. Musavat.com yournewsire.com saytına istinadən xəbər verir ki, S.Kurz fondun Avstriyadakı fəaliyyətini dayandırmadığı təqdirdə "Millətin demokratiyasına hücum" maddəsi ilə hüquqi işlər başladacağını qeyd edib. Sayt yazır ki, gənc lider C.Sorosun 24 milyardlıq sərvətinin 18 milyardını fonda bağışladıqdan sonra dərhal fəaliyyətə keçməyin vacib olduğunu bildirib. S.Kurz "Veziyyət kritikləşib. Soros global idarəetməni əldə saxlamaq üçün bütün fərsətləri ortaya qoyur. Yanlış məlumat və medianın manipulyasiyası bir gecədə daha da artdı. Biz narahatıq", deyə vurğulayıb.

"Açıq Cəmiyyət İnstitutunu nə üçün qadağan etmək istəyirsiniz?" sualına Kurz belə cavab verib: "Çünki 2017-ci ildir. Soros əlindəki pulu siyasətçiləri, jurnalistləri, ictimai sektoru ələ almaq və dünyada özünə imic yaratmaq üçün istifadə edir".

S. Kurz dünyanın və Avstriyanın ən gənc siyasi lideri sayılır. Məlumatda deyilir ki, bir zamanlar media onun haqqında "Avstriyanın dahi çocuğu" deyə yazırdı. Hazırda 31 yaşlı olan Avstriyanın yeni lideri 27 yaşında ölkəsinin xarici işlər naziri olub. Onun C. Sorosla baş-baş gəlməsi olduqca ilginclik hadisədir.

Diqqətçəkən odur ki, bu hadisə dünyanın demokratik ölkələrindən birində baş verir. Belə görünür ki, demokratik, yaxud qeyri-demokratik olmasına baxmayaraq, dünyanın istənilən ölkəsində "rəngli inqilablar ixracatçısı" kimi tanınan Soros Fondunun mövcudluğu arzu edilən hesab olunmur.

"Soros" İdarəetmə Fondunun sədri və Açıq Cəmiyyət İnstitutunun rəhbəri olan 87 yaşını adlamış yəhudi əsilli, Macarıstan doğumlu Corc Soros Amerikanın məşhur maliyyəçisi, investoru və iş adamıdır. "Açıq cəmiyyət" nəzəriyyəsinin tanınmış təmsilçisi, eyni adlı institutun qurucusu və bazar fundamentalizmi nəzəriyyəsinin düşmənidir. Maliyyə möhtəkiri kimi də ad çıxaran Corcun ləqəbi "İngiltərə bankını dağıdan şəxs"dir. Nüfuzlu "Forbes" jurnalının tərtib etdiyi dünyanın ən zəngin şəxsləri arasında onun adı 29-cu sırada göstərilir. C.Sorosun sərvəti 29 milyard dollar məbləğində qiymətləndirilir. Tanınmış filantrop 1979-cu ildən indiyə qədər xeyriyyə işlərinə 6 mil-

Avropa Corc Sorosa qarşı

Asim Mollazadə: "Proseslər artıq inqilablar deyil, məhz təkamül yolu ilə fərqli fikirləri ortaya atmaqla idarə olunur"

yard dollar xərcləyib. C.Soros həmçinin ABŞ-ın Xarici Əlaqələr Komissiyasının Direktorları Şurasının keçmiş üzvüdür. Digər tərəfdən, C.Soros Amerika İnkişaf Mərkəzinin üç qurucusundan biridir.

Vaxtaşırı dünya mediasında dərc olunan materiallarda Corc Sorosun "siyasi fəaliyyət" göstərdiyi də iddia edilir. Belə ki, bir sıra qurumların və ölkələrin daxili işlərinə müdaxilə etməkdə günahlandırılır. Hesab olunur ki, bunun ən bariz nümunəsi isə Gürcüstanda Eduard Şevardnadzenin devrilməsi ilə bağlı proseslərdir. Məhz onun gürcü müxalifətinə ayırdığı pulların sayəsində Gürcüstanda narıncı inqilab baş vermiş və prezident E.Şevardnadze hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmışdı. Əvvəllər C.Soros bunu inkar etsə də, daha sonra başqa bir ölkənin daxili işlərinə müdaxilə etdiyini etiraf etmişdi. Ehtimallara görə, o, bu məqsədlə gürcü müxalifətinə 2,5-3 milyon dollar məbləğində köməklik göstərmişdi.

"Avstriyada yeni hökumətə rəhbərliyə sağ qüvvələr gəlib. Seçki mübarizəsi zamanı sol qüvvələri ənənəvi olaraq Soros Fondu dəstəkləyib. Mənə elə gəlir ki, bu qərarda əsas məqsəd qalib gəlmiş tərəfin öz rəqiblərinin maliyyə dəstəyinə zərbə endirməkdir".

Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri, deputat Asim Mollazadə bu fikirləri "Yeni Müsavat"a açıqlaması zamanı bildirdi. O qeyd etdi ki, Soros Fondu Avropanın bir sıra ölkələrində, hətta ABŞ-da öz siyasi baxışların-

dan, iqtisadi maraqlarından irəli gələrək addımlar atır: "Bu da təbii ki, rəqiblərdə qızcıq yaradır. Mənə elə gəlir ki, bu, Avstriyadakı siyasi mübarizədə qaliblərin rəqiblərə endirdiyi yeni zərbəsidir".

Azərbaycana gəldikdə, A.Mollazadə Sorosun Azərbaycandakı hansısa çevrələrlə əlaqələrinin olub-olmadığı barədə konkret fikir bildirməyəcəyini vurğuladı:

"Sadəcə olaraq, bilərəm ki, proqramlar dayandırılıb və bu, hansısa təzyiqlər, yaxud Azərbaycan hökumətinin istəyi əsasında olmayıb, Soros Fondunun özünün qərarıdır".

A.Mollazadə bildirdi ki, artıq dünyanın bir çox yerlərində inqilablar real siyasi mübarizədə ənənəvi olmayan siyasi qüvvələrin qələbələri ilə yekunlaşır: "Yeni proseslər artıq inqilablar deyil, məhz təkamül yolu ilə fərqli fikirləri ortaya atmaqla idarə olunur. Bu, ABŞ-da da baş verdi - ənənəvi siyasətçi deyil, qeyri-ənənəvi siyasətçi deyil, qeyri-ənənəvi siyasətçi qazanan siyasətçi hakimiyyətə gəldi. Avstriyada da bu baş verdi. Digər ölkələrdə həm sağdan, həm soldan yeni qüvvələr siyasi meydana çıxır. Mənə elə gəlir ki, xalqda ideologiyalara inamın müəyyən qədər itməsi də ənənəvi siyasi qüvvələri meydana çıxarır".

Soros Fondunun "inqilablar ixrac edən" qurum kimi tanınmasına və Azərbaycanla bağlı hansısa planının olub-olmamasına gəldikdə, deputat bunları bildirdi: "Hansısa qüvvələrin arxasında Azərbaycanın müs-

təqilliyini istəməyən qüvvələr dayana bilər və bu, ola bilər ki, ənənəvi inqilabi formada olmasın. Amma digər formalarda mən bunu istisna etmərəm. "Rəngli inqilabları" ixrac etmək istəyən, imperiyanın yenidən bərpasında Azərbaycana yer tapmağa çalışan qüvvələr var. İstisna deyil ki, onların fəaliyyəti bu istiqamətdə Azərbaycanda da "beşinci kolon" yaratmaq istəyi ola bilər və onlar belə qüvvələrə dəstəkləyib öz məqsədləri üçün istifadə edə bilərlər".

Yeri gəlmişkən, bir neçə il əvvəl Açıq Cəmiyyət İnstitutu - Yardım Fondu (Soros Fondu) Azərbaycanda fəaliyyətini rəsmən dayandırdığını bəyan edib. Rəsmi açıqlamada deyilirdi ki, qrantların verilməsi vasitəsilə Azərbaycanda 15 il demokratik islahatlar və vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına çalışan Açıq Cəmiyyət İnstitutu - Yardım Fondu (ACİYF-Azərbaycan) 2012-ci ildən etibarən qrantların verilməsi fəaliyyətini dayandırır və əməliyyat və struktur yenilənməsi prosesinə başlayır. "Fondada baş verən bu dəyişikliklə əlaqədar, ACİYF-nin tərkib hissəsi olduğu Açıq Cəmiyyət Fondları Azərbaycanda açıq cəmiyyət səylərinin dəstəklənməsini ölkədən kənar həyata keçirəcək" - deyə rəsmi açıqlamada vurğulanırdı. Sonrakı dövərlərdə Sorosun hansısa yollarla ölkədəki müəyyən qüvvələrə maliyyə dəstəyi verdiyi barədə məlumatlar da tirajlanıb.

□ Cavid TURAN

Kritik günə 1 ay qalmış: düşmən seçimlə üz-üzə

Noyabrın 24-də Brüsseldə Avropa Birliyinə (AB) üzv ölkələrin xarici işlər nazirlərinin sammiti keçiriləcək. Sammit çərçivəsində "Şərqi tərəfdaşlığı" Programına üzv dövlətləri başçılarının da iştirakı gözlənilir. Onlardan biri - Ermənistan və qurum arasında əməkdaşlıq haqda çərçivə sənədinin imzalanması da gözlənilir. Lakin imzalanacağı təqdirdə sənəd yalnız bütün AB üzvü olan ölkələr və Ermənistan tərəfindən rətififikasiya olunduqdan sonra qüvvəyə minəcək.

Məlumdur ki, analogi sazişlə bağlı Azərbaycanla da müzakirə aparılır. Lakin imzalanma tarixi hələlik dəqiq deyil. Bu tarix ilin sonuna da təsadüf edə bilər, gələcək ilə də. Məsələ barədə danışan Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev az öncə AB rəsmiləri ilə Bakı görüşü zamanı bildirib ki, Brüssel sammitinə qatılmaq qərarı verib və sənədlə ilgili Azərbaycanın əsas şərti də orda ölkəmizin ərazi bütövlüyünün birmənalı şəkildə əskini tapması ilə bağlıdır. Yəni işğal faktının hansısa şəkildə təsbit edilməsidir.

Bu, əlbəttə ki, Azərbaycanın beynəlxalq hüquqdan doğan haqlı tələbidir. Ermənistan isə xəbər verdiyimiz kimi, özü ilə AB arasında imzalanması nəzərdə tutulan sənədə Qarabağla bağlı öz müqəddəratını təyin etmə prinsipinin salınmasına da çalışır - hansı ki, Azərbaycanı əsla qane edə bilməz və hətta Bakının Brüsseldə anlaşmasına engel yarada bilər. Çərçivə sənədinin İrəvan üçün birinci kritik önəmi də elə bundan ibarətdir - Qarabağ məsələsinin həllində xalqların öz müqəddəratını təyin etmə haqqının orada əks olunub-olunmaması.

Təcavüzkar ölkədən ötrü ikinci mühüm məsələ isə sənədə rəsmi İrəvanın Metsamor AES-in bağlanması ilə bağlı öhdəlik götürməsi ilə bağlıdır. Ermənistan XİN-in rəsmi saytında dərc olunmuş Avropa Birliyi ilə sazişin tərcümə versiyasında deyilir ki, "Metsamor AES-in istismarını dayandırmaqla Ermənistan ölkənin enerji təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə istehsal güclərini əvəzləməyə yönəlmiş ad-

İşğalçı üçün gerisayım: Bakıya qarşı əsas hədə əldən çıxır

Avropa Birliyinin sammiti yaxınlaşdıqca Ermənistanda təlaş artır; İrəvan qurumun çərçivə sazişi ilə bağlı əsas şərtinə - Metsamor AES-i bağlamağa razı olacaqmı; gözlər həm də Moskvada...

dimlar atmalıdır".

Lakin AES Ermənistanın elektrik enerjisi ilə təmin edən əsas stansiyadır və hələ ki onun real alternativ yoxdur. Ya da İrəvan qonşu ölkələrdən Azərbaycan və İrana alternativ enerji mənbəyi kimi ağız açmalıdır. Ölkədəki iqtisadçılar, müxtəlif düşürgələrdən olan siyasətçilər, hərbiçilər də bildirirlər ki, AES bağlanarsa, o halda ölkə energetika böhranına girecək. Digər qisim erməni ekspertlərin iddiasına görə, AB-nin AES-i bağlamaq tələbinin arxasında Ermənistanın mövqelərini zəiflətmək və onu 1990-cı illərin əvvəlində qaranlıq və soyuq günlərinə qaytarmaq niyyəti dayanır.

Yeri gəlmişkən, Ermənistanın müasir texnologiyalı yeni AES bloku tikintisi də təklif olunub. Hökumət isə bunun 5 milyard dollara başa gələcəyini, bu məbləğin ölkənin büdcəsinə uyğun olmadığını bildirir. Bir

müddət əvvəl isə ABŞ hökuməti Metsamorun dünyanın ən təhlükəli atom elektrik stansiyalarından biri olduğunu açıqlayıb.

Mütəxəssislər istənilən beynəlxalq nüvə təhlükəsizliyi standartları baxımından bu stansiyanın dünya və region üçün böyük risk olduğu qənaətinə gəlirlər. Belə ki, stansiya 9 ballıq seysmik zonada yerləşir. Bu gücdə zəlzələ baş versə, AES yeraltı təkanlara davam gətirməyəcək. Digər təhlükə isə Metsamor AES-in daxili qoruyucu örtüyünün olmamasıdır ki, hər hansı qəza anında atom zərərçikləri birbaşa atmosfərə ötürüləcək.

Əlavə edək ki, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyə dövlətləri, həmçinin erməni ictimaiyyətinin müəyyən kəsimi də AES-in bağlanmasını tələb edir. Bu mənada Sərkisyan hökumətinin AB ilə çərçivə sənədi

ilə bağlı ikinci seçimi məhz Metsamor AES-lə bağlı olacaq.

Onu da qeyd etməyə dəyər ki, ara-sıra işğalçı ölkədən Azərbaycanın ünvanına səslənən əsas təhdidlərdən biri - "çirki atom bombası" ilə bağlı hədələr məhz Metsamor AES-in varlığından (radioaktiv tullantılar nəzərdə tutulur) qaynaqlanır...

Əslində AES-in qapadılması Rusiyanın da marağında deyil. Çünki bu, ən azından, sətəllit Ermənistanın ondan güclü energetik asılılığı deməkdir. AES bağlanarsa, Ermənistan üçün İran və Azərbaycanın energetik önəmi artacaq. Bu xüsusda bəzi analitiklər hesab edir ki, Rusiya son anda İrəvanı 2013-cü ilin sentyabrındakı kimi, sənədi imzalamaqdan çəkindirə bilər.

Hər halda, bu gündən gerisayım başlayıb. 1 ay qaldı.

□ **Siyasət söhbəsi**

Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına üzvlüyü ilə əlaqədar qanun layihəsi hazırlanıb

Azərbaycanın Ümumdünya Ticarət Təşkilatına (ÜTT) üzv olması prosesi ilə əlaqədar qanunvericiliyin ÜTT-nin tələblərinə uyğunlaşdırılması, ticarətə texniki maneələrin aradan qaldırılması, yerli istehsalçıların xaricə ixrac potensialının artırılması məqsədilə "Texniki tənzimləmə haqqında" qanun layihəsi hazırlanıb.

"APA-Economics" xəbər verir ki, bu barədə Standartlaşdırma, Metrologiya və Patent üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ramiz Həsənov Yeni Azərbaycan Partiyasının rəsmi saytına müsahibəsində bildirib.

Onun sözlərinə görə, qanun layihəsi hazırlanarkən ÜTT-nin Ticarətdə Texniki Ma-

neələr haqqında Sazişinin texniki tənzimləməyə və uyğunluğun qiymətləndirilməsi fəaliyyətinə dair tələbləri, Avropa İttifaqının müvafiq qanunvericilik aktları nəzərə alınıb.

Komitə sədri qeyd edib ki, qanun layihəsi Avropa İttifaqının "Twinning" layihəsi çərçivəsində beynəlxalq ekspertlə-

rin iştirakı ilə təkmilləşdirilib. R.Həsənov vurğulayıb ki, qanun layihəsi aidiyyəti dövlət

orqanları ilə razılaşdırılmaqla Nazirlər Kabinetinə təqdim olunub: "Az öncə qeyd etdiyim kimi, qeyd olunan sənədin qəbul olunması Azərbaycanda istehsal olunan məhsulların beynəlxalq bazara və Avropa İttifaqının iqtisadi məkanına sərbəst daxil olması imkanlarını artıracaq. Həmçinin beynəlxalq təcrübəyə uyğun "Standartlaşdırma haqqında" yeni qanun layihəsi "Twinning" layihəsi çərçivəsində beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə təkmilləşdirilib, aidiyyəti dövlət orqanları ilə razılaşdırılmaqla Nazirlər Kabinetinə təqdim olunub".

Çaqqal-çuqqalların üsyanı

Zahid SƏFƏROĞLU
zsafaroglu@gmail.com

"Qarabağ"ın qitə yarışlarında imza atdığı hər uğurlu ilk sanki yeni lakmus kağızına çevrilir: dostlar məmnun, qeyri-dostlar məyus olur, üstəlik, yeni naqis zətləri üzə çıxarır. Klubun "Atletiko" ilə oyunda qazandığı tarixi qızıl 1 xal da istisna olmadı. Həmin xal elə bil "1" rəqəmi tək ox olub sevincimizə kədərlənənlərin gözüne batdı.

Yenə hələ öz xislətinə, "materiyasına" uyğun reaksiya verdi. Təbii, söhbət yalnız futbol azarkeşlərindən getmir. Geniş anlamda Azərbaycana azarkeşlik edənlər və onlara əks qütbə dayananlardan gedir. Çünki "Qarabağ" artıq bir idman klubu deyil və təkə işğal altındakı Ağdamı təmsil eləmir. Azərbaycanı, Azərbaycan xalqını və onun maraqlarını təmsil edir.

Yeni o, indi həm də siyasi bir klubdur, faktiki, siyasətin, hətta geosiyasətin içindədir. Baxın, "Qarabağ"la bağlı Qərb nəşrlərində klubun adının yanında "Azərbaycan" sözünün getməməsi üçün erməni lobbisi, onların havadarları necə dəridən-qabıqdan çıxırlar. Zira, bilirlər ki, söhbət həm də konfliktlə bağlı informasiya savaşıdır, təbliğat yarışından gedir, təkə idman yarışından yox.

Odur ki, "Qarabağ"ın ölkə və millət adına hər uğuruna cəmi Azərbaycan sevindi ki, uğursuzluğu da bir o qədər üreyimizi sıxır, əleyhdarlarımızı isə sevindirir - ermənilər təkə. Əleyhdarlar isə əfsus ki, qardaş Türkiyədə də yox deyil. Doğru, 80 milyonluq ölkə toplumu yecins deyil. Nə yazıq ki, özünü erməni saymasa da, erməni xislətli də var qardaş məmləkətdə...

"Qarabağ" isə öz uğurlu oyunu ilə dost-düşmənlərin səfinə, uğurumuzu istəməyənlərin məkrli oyunlarına bir daha işıq saldı. Yenə bəziləri mahiyyətlərini bürüzə verdilər, bilindirdilər. Həzrəti Əlinin (ə) kəlamı ilə desək, gerçək-dən də, "İnsan dilinin altında gizlənilib, danışdıqca tanınar".

Və danışdılar, yazdılar, özlərini tanıdırıb nişan verdilər - bəd niyyətli, pis xislətli özünü rüsvay elədisə, suyunu içib havasını udduğu xalqa nankorluq yaddısa, yaxşılar da, həmişəki kimi, yaxşı qismində onların önündə oldular. "Qarabağ" trafaretinə lağ edən həmin o yazar da sonradan 100 dəfə üzr istəmə belə, öz çirki xislətini faş elədi və pis mənada özünü vitrinə qoyub anti-reklam elədi.

Deyilə bilər ki, "Meşə çaqqal-çuqqal" olmaz". Ancaq biz indi elə bir zamanədəyik ki, Azərbaycanın, Türkiyənin uğuruna sevinməyən türk sayılmaz, məhz "çaqqal-çuqqal" hesab edilir. Saxta erməni soyqırımının tanınmasını təbliğ edən, Qarabağa qanunsuz səfərə gedib də oradakı separatçılara qucaq açmağı normal sayan adam necə bizdən ola bilər ki? O, elə "çaqqal"lardandır ki var - özünü türk saysa belə.

Və əksinə, Azərbaycanı, Türkiyəni, "Qarabağ"ı sevmən hər kəs bizdədir, türkdür - hansı dildə danışmasından asılı olmayaraq! Azərbaycanda, Türkiyədə yaşamasa da!

Yeni türklük bioloji amillə, valideynlərin türk olması ilə ölçülməz. İlk növbədə daşdığı soy-kökə bağlılıqda, həmin soyun, kökün maraqlarına sadiqlikdə özünü bürüzə verir. Necə ki, uşağı dünyaya gətirən qadın hələ ana sayılır. Ana uşağı körpəlikdən saxlayıb böyüdəne deyər, yalnızca bioloji anaya yox.

Eləcə də türkcə danışan hələ türk deyil. Çünki hələ o, özünü tanıtmayıb. Ta ki danışana kimi. Yoxsa ki, erməni var türkdən yaxşı türkcə danışır. Xocalı caniləri Serj Sərkisyan, Robert Köçəryan da türkü pis bilmirlər.

Əslində danışın özünü faş edənlər daha az təhlükəlidir, nəinki içimizdəki zahirən bizdən fərqlənməyən, susqun xain-namərdlər, saman altından su yeridib düşmən elementlərə dəstək verənlər, onların arxasında duranlar, kəmfürsətlər.

Odur ki, qoy danışınlar. Danışın ki, tanınasınız. Danışın ki, milli mənsubluğunuz, milli kimliyi bilinsin. Kimin adamı olduğunuzu bəlli edəsiniz. Danışın ki, nəhayət, işimizi bilək. Hamı bilsin.

"Tanın" deyərək həm də yazmağı nəzərdə tuturuq sözsüz ki. İnternet, sosial şəbəkələr dövründə danışın tanınmığın ən bəsit yolu budur - yazmaq. Ancaq söz istər ağızdan çıxsın, istərsə də qələmdən (klaviaturadan), həmişə onun müəllifi üçün "vizit kartı" rolunda olacaq - söz sahibinin siyasi-mənəvi kimliyinə, şəxsin naqis olub-olmadığına şəhadət verən "vizit kartı"...

Erməni separatçıların baş sponsoru, "pul kisəsi", "qara kasası" Levon Ayrapetyan 18 oktyabr 2017-ci il tarixində Rusiyada vəfat edib. Ölüm faktı uzaq Mordoviya'da xüsusi rejimli 12 sayılı əmək-islax düşərgəsində qeydə alınıb.

12 mart 1949-cu ildə Qarabağın əfsanəvi Vəng kəndində anadan olmuş bu çoxbilmiş erməni özünü 13-cü əsr Alban hökmdarı Həsən Cəlalın varisi sanırdı.

Məncə də o, sadə adam deyildi. Biografiyasına elə gözcü baxmaq bəsdir. 12 martda doğulub, 12 sayılı əmək-islax düşərgəsində dünyasını dəyişib. Numeroloji qanunların qəti hökmü... Neynək, görünür, əsasmış bu qəliz bioqriyada.

Yaxşı, kimdir belə axı bu Levon Ayrapetyan? Niyə... niyə Vladimir Putin bu qədər qəzəblənib Ayrapetyana qarşı? Hansı səbəbə?

Nəzərə alın - o, Moskvadakı məşhur "Prezident hotel"nin baş səhmdarlarından biri idi. Səsinə bir pillə aşağı endirib deyirmiş öz işçilərinə - "Nə qədər mən sağam, bu hotellə birçə Azərbaycan vətəndaşının ayağı dəyməyəcək".

Həə, gəlin aşağıda bu duyğunlu sualların cavablarını birgə axtaraq.

Ayrapetyanın kim olduğunu dəqiq bilmək istəyirsinizsə Rusiya mətbuatını izləyin. Görün, orda bu "cənab 420" barədə nə yazılıb: "2016-cı ilin aprel döyüşləri zamanı Ayrapetyan Qarabağdakı bütün hotel-motellərini döndərər qaçqın düşərgələrinə. Vəng kəndindəki "Eklektika", "Sovin kar" hotellərində yüzlərlə qaçqını müvəqqəti sığınacaq təmin edir. "Prezident hotel" in 13-cü mərtəbəsindəki iqamətgahından elan edir: "Artsax məğlubedilməzdir. Ermənistan, Qarabağın müstəqilliyini tanımalıdır hökmən. İndi məqamdır. Sabah gec olacaq artıq".

Dediklərim dünyadakı "Ayrapetyan aysbeqi"nin ancaq üzde görünən zahiri tərəfidir. Ayrapetyan, gərək biləsiz, Qarabağda başqa, daha əhəmiyyətli tədbirləri, hängamələri ilə də məşhurdur. Məsəl üçün, 2008-də o, Dağlıq Qarabağda "Böyük Artsax toyu" sosisunu təşkil edib. 687 gənc ailə cütlüyünü yığıb Xankəndi stadionuna. Çıxış nitqində görün bir nə söyləyib: "Artsağın gələcək əhalisi tezliklə 300 min həddini aşmasa heç, biz batdıq. Bu gün artıq biz kəndlərimizdə torpaq şumlamağa kişi tapmırıq. Dünya erməni diasporu indi bu bəladan bizi qurtaracaq. Qərar belədir. Ailə cütlükləri götürülür diasporun himayəsinə. Siftə 2000 dollar nağd pul, bir baş sağmal inək verilir ixtiyarlarına. Ailədəki ilk körpəyə görə 2000 dollar, ikinci uşağa görə 3000 dollar verəcək valideynlərə. Üçüncü uşağa məbləğ 5 min dollar, dördüncüdə 10 min, beşinci-yeddiyində 50-100 min dollara qədər yüksələcək. Qarabağdakı demoqrafik "soyqırım"ı biz bax bu yolla arxada qoymaq istəyirik".

İnanmırsız dediklərimə? CNN-in saytına girib orda bu tədbirin canlı yayımına bu gün də baxa bilərsiniz. Videoçəkilişlər əladır. Videokameralar önündə özünü dəqiqəbaşı gözə soxan Ayrapetyan da həmişin.

16 oktyabr 2008-ci ildə, Xankəndində keçirilən bu kütləvi toy məclisinin nəticələri artıq öz müsbət nəticələrini verməkdədir. Vəng kəndində misal üçün əlavə ilk siniflərə ehtiyac yaranıb.

Layihəyə görə, Dağlıq Qarabağdakı hər yeni ailə cütlüyü bir erməni milyoneri tərəfindən maliyyələşdirilməli idi. O, bir növ belə deyək kirkəsi olmalıydı bu təzə ailə üzvlərinin. Layihədə nə desən əvvəlcədən nəzərə alınmışdı-300 dollarlıq cib xərci, nişan üzüklerine qədər. Uşaqları xaç

Putinin qansız qurbanı

Erməni qadınlara vəd verib, onları abort məcburiyyətində qoyan oliqarx - Levon Ayrapetyan haqda bilmədiklərimiz

suyuna katolikos 2-ci Qaragın ölümündən sonra havada qalıb. Çox uşaqlı ailələr başlarını lap itiriblər - "kim indi bizə dördüncü, beşinci uşağa görə 10, 50 min, 100 min dollar pul ödəyən?"

Hamilə erməni axçıları artıq abort barədə düşünməyə başlayıblar. Kimə lazımdı ey ac-yalavac Qarabağda bir çətin yetim-yesir saxlamaq? Bunun ayaqqabısı var, məktəb çantası var. Kim alacaq bunları, hə? Qarabağ prezidenti Bako Saakyan? Ay-hay...

Bəziləri, misal üçün, "Salam, İrəvan!" qurumunun sədri Anait Baxşiyana bəndə hətta siyasi sifariş axtarıb: "Rusiya rəsmiləri son

Lakin... Lakin bütün bu xeyirxah addımlar indi-Levon Ayrapetyanın qəfil həbsindən və daha sonra

zamanlar Azərbaycan tərəfə çox baxırlar. Ayrapetyanın həbsi də sifarişlidir. O, artıq ruslara mane olurdu".

Düzü, mən də bax bu "sifarişli həbs" versiyasının tərəfdarıyam. Ayrapetyan, məncə, təkçə elə öz mafioz hərəketlərinə görə məhbəs küncünə atılmayıb. Ortada siyasi məzmunlu səbəblər də var. Biri, elə Qarabağ məsələsi. Levon Ayrapetyan, bəli, Qarabağın gözəgörməz əsl sahibi idi. Rusiyalı da im anti-Azərbaycan, antitürk hərəketlərinə təhrik edirdi. Sergey Lavrovun Smolensk meydanındakı ofisindən ayağını kəsmirdi.

Onu düz vaxtında yığırdırlar. Sonra, sahibi olduğu "Prezident hotel"də "Moskva-Baki oxu: Qafqazda yeni geosiyasətə doğru" mövzusunda konfrans keçirdi. A. Duqin, A. Proxanov kimi ağır çəkili imzalarını iştirakı ilə yadda qalan bu siyasi tədbirdə Rusiya ilk dəfə öz yeni, Azərbaycan yönüli siyasətini elan etdi.

Sonra... Sonra hotelin sahibi Levon Ayrapetyan uzaq Mordoviya'da, 12 sayılı əmək-islax koloniyasında dünyasını dəyişdi.

DOSYE: LEVON AYRAPETYAN. 1949-cu ilin 12 martında Qarabağın Vəng kəndində, əfsanəvi Qandzasar məbədinin düz etəklərində dünyaya göz açıb. Atası kənd müəllimi idi Vəngdə. Levon hələ beşikdəyken ailə Qarabağdan köçür Şimali Qafqaza. Oradan Moskvaya. Atasının məzarı Moskvanın məşhur Vaqankova məzarlığındadır. Levon da orda, atasının yanındaca torpağa tapşınıb.

HƏBS SƏHNƏSİ: Mətbuatda Ayrapetyanın həbsi haqdakı bütün məlumatları xahiş edərəm ciddiyyə almayın. O, mətbuatda deyildiyi kimi, Nitsadan, Monakodan gəlməyib Moskvaya. Qarabağda olub o vaxt. Azərbaycanlı qanından hələ də doymayan "koman-dos" kod isimli general Ter-Tadevosyanla tut arağı vurmuş doğma kəndində. Telefondakı tanış səs, Levonu aldıadı. Deyib, gəl Moskvaya. Domadedovaya enincə başına qara çuval keçirilib.

SİLAH TƏDARÜKÇÜSÜ. Dİ-ASPORA TƏŞKİLATÇISI: Levonun dünyada tanınmağı Qarabağ münaqişəsi ilə birbaşa əlaqədardır. Əvvəlcə o, jurnalist idi paytaxt mətbuatı səhifələrində. Ağzına gələni Azərbaycan barəsində yazırdı. Eşidəndə bəs "General Motors" kimi bir nəhəngin baş səhmdarı Kirk Kerkorian ermənidir, özü də daşnak, Levonun əvvəlki səbrindən əsər-əlamət belə qalmır. O, cumur ey Amerikaya. Erməni əsilli ABŞ milyonerlərinin yığır bir araya. Nəticədə xeyli varlanırdı bəndə-birə. "General Motors" şirkətinin diler şəbəkəsini Rusiyada qurub, keçir başına. Rusiya siyasi elitası üzvlərinə müftə "CM" avtomobilləri paylayıb xeyli dost-tanış qazanır özünə.

QUMARBAZ: Lakin iştah diş altındadır, necə deyərler. ABŞ-a növbəti səfəri zamanı Ayrapetyanı qəfil şeytan düz yulundan ayırır. O, Las-Veqasa gələrək burda möhkəmcə qumara qurşanır. Az

qala alt tumanlarını belə qumarda uduzur. Uduzduğu öz pulu olmur. Diaspora pulları olur. O vaxt kimsə pıçıldayı Ayrapetyanın tükü qulaqlarına - "neft işinə qarış Rusiyada. Uduzmasan".

"BAŞNEFT" FIRILDAĞI: "Ailə Ermənistan Azərbaycan kimi neft-qaz yataqları hədiyyə etməyib. Əvəzində xüsusi istedad geni verib biz ermənilərə". Ayrapetyanın bu yaddaqalan qanadlı ifadəsinə çayıb aldanmayasız haa. İstintaq bütün bunların əksini göstərirdi. Ayrapetyan, sən demə, böyük miqyaslı neft-qaz fırıldaqları ilə məşğul imiş Rusiyada. Tələsinə gör bir kim düşüb-sabiq Başqırdistan lideri Mur-tuza Rəhimov. Oğlu, Ural Rəhimov.

Cinayət işi qovluqlarında deyilir: "Ural Rəhimovov, atasının xidməti vəzifəsindən sui istifadə edərək Başqırdistanın "Başneft", "Ufa neftayırma fabriki" kimi bir çox hüquqi ünvanları qara qəpiyə özəlləşdirib özü üçün. Bu işdə Levon Ayrapetyan ilə six əməkdaşlıq edib. 7, 5 milyard dollarlıq bu sövdələşmə rəsmi sənədlərdə 2, 5 milyard dollar göstərilib. Kəsir, talana-qarətə məruz qalıb. İndi Vyanada yaşayan Ural Rəhimovun şəxsi hesablarında.

MÜQƏSSİR İZMESTYEV: Ayrapetyanın həbsi məhz bu şəxsin istintaqa verdiyi ifadələr nəticəsində mümkün olub. "Sabiq Başqırdistan senatoruyam. "Başneft" şirkətini Ayrapetyanla birgə keçir qıymətine özəlləşdirdik. Ortada 5 milyarddan çox pul qaldı. O vaxt mənə qəfil həbsə atdılar. Sonra bildim bunu Ayrapetyan özü təşkil edib ki, pullara yiyələnsin. Anam Ayrapetyanın qapısını döyəndə o, valideynlərimdən əlavə 700 min dollar pul aldı ki, guya

məni qazamatdan çıxaracaq. İt də getdi, ip də".

PUTİNİN İNTIQAMI: Bütün bunları bilincə Rusiya prezidenti Vladimir Putin əsəbləşir möhkəm. Minir cin atına. "Başneft" in indiki sahibi "AFK-Sistema" nı məcbur edir öz səhmlərini dövlətə qaytar-sın. Səhmlərin 50 faizi keçir federal qurumlara. 25 faizi Başqırdistana. 16 may 2016-cı ildə Putininin xüsusi əmri ilə "Başneft" strateji dövlət müəssisələri siyahısından çıxarılır. 10 gün sonra, Medvedyevin xüsusi əmri ilə özəlləşməyə təqdim edilir. 6 oktyabr 2016-cı ildə İqor Seçinin "Rosneft" şirkəti "Başneft" səhmlərini hərəcadan alır.

SON ZƏNG: Ayrapetyan arzuolunmaz şahid idi bütün bu maliyyə fırıldaqlarında. O, mütəlaq aradan götürülməli idi.

İDDİA: Şuşanı işğal etmiş general Ter-Tadevosyan bütün bunlara özge rəng verməyə çalışaraq deridən-qabıqdan çıxır. Ayrapetyanın Bakının sifarişi ilə qazamata atıldığını iddia edir.

Bu həbsdən sonra Rusiya-Azərbaycan münasibətlərinin bir başqa pilləyə qalxmasını indi heç kim dana bilməz.

Gözləyək. A. Ulukayev həbsi də, məncə, Levonsuz ötürməyib. Torbada pişik var. Torbada bir sirr var. Levon Ayrapetyanın sirri.

□ **Həmid HERİSÇİ**

Ermənistanın işğal altındakı Azərbaycan ərazilərində həyata keçirdiyi növbəti təxribat nəticəsində ordumuzun əsgəri, 1999-cu il təvəllüdü, 2017-ci ilin aprelində hərbi xidmətə çağırılmış Zeynalov Cabbar Firuddin oğlu şəhid olub. Xain düşmənin hədəfinə tuş gələn qəhrəman əsgərimiz oktyabrın 23-də Saath rayonunda dəfn edilib.

Düşmənin növbəti alçaq hərəkəti bir daha əminlik yaradır ki, Ermənistanla dinc danışıqların heç bir mənası yoxdur. Hansı ki, bu hadisə uzun fasilədən sonra İsviçrənin Cenevrə şəhərində prezidentlər səviyyəsində reallaşan görüşdən heç bir həftə keçməmiş baş verdi. ATƏT-in Minsk Qrupunun həmsədrləri tərəfindən təşkil edilmiş həmin görüşdən sonra həmsədrlər, ATƏT-in fəaliyyətində olan sədrinin xüsusi nümayəndəsi və hər iki ölkənin xarici işlər nazirlərinin yaydığı birgə bəyanatda görüşün "konstruktiv mühtidə keçdiyi" iddia olunurdu.

Ancaq görüş başa çatandan bir neçə dəqiqə sonra Ermənistanın cinayətkar prezidenti nə qədər "konstruktiv olduğunu" nümayiş etdirdi. Belə ki, İsviçrə ermənilərinin qarşısında çıxış edərkən o, gərginliyin azaldılması, ön cəbhədə qurbanların olmaması üçün tədbirlər görməyə razılaşıqlarını desə də, ardınca bunun əksinə mövqə ortaya qoydu.

Erməni prezidentin Cenevrə razılaşmasını pozduğu Azərbaycan XİN başçısı və prezidentin köməkçisi tərəfindən bəyan olundu. O da məlum idi ki, S.Sərkisyanın bu çıxışı danışıqların davamına yox, təmas xəttində gərginliyin körüklənməsinə hesablanıb. "Yeni Müsavat" bu təhlükə barədə qabaqcadan xəbərdarlıq etmişdi və təəssüf ki, gözləntilər özünü doğrultdu.

Belə görünür ki, S.Sərkisyan üçün 2018-ci ilin aprelində hakimiyyətdə yerdəyişmələr etmək daha vacibdir, nəinki Qarabağ probleminin dinc yolla həlli istiqamətində addım atmaq. Bir sıra erməni ekspertlər də əminlər ki, Sərkisyanı hazırda hakimiyyət maraqları daha çox maraqlandırır. Çünki S.Sərkisyan hakimiyyəti təhvil verəcəyi təqdirdə Qarabağdakı cinayətlərə görə olmasa da, 2008-ci ilin martında prezident kürsüsünü zəbt edən zaman İrəvanda erməniləri qətlə yetirdiyinə görə cəzalandırılacaq. Odu ki, onun üçün prezident kürsüsünü baş nazir kürsüsünə dəyişmək həyatı əhəmiyyətli məsələdir. O vaxta qədər isə Sərkisyanı ancaq radikal çıxışları, cəbhəboyu və təmas xətti boyunca gərginliyin saxlanması xilas edə bilər.

Diqqətçəkən bir məqam var, düşmən tərəf ənənəvi qaydada təxribatlar öncəsi saxta informasiyaları dövrüyyəyə buraxır, Azərbaycan tərəfin atəşkəsi pozması, erməni əsgərlərinin öldürməsi ilə əlaqədar iddiaları tirajlayır. Doğrudur, Azərbaycan beynəlxalq hüquqa əsaslanaraq torpaqlarını işğal etmiş orduya qarşı hər an istənilən sərt tədbiri həyata keçirə bilər. Bu

mənada ona hər hansı iradın tutulması da yersizdir. Ancaq düşmən Cenevrə razılaşmasının məhz "Azərbaycan tərəfdən pozulduğu" görüntüsünü yaratmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırdı.

Ancaq S.Sərkisyanın İsviçrədəki avantürüst bəyanatına reaksiya verməyən həmsədrlər heç Ermənistan ordusunun işğal altındakı Azərbaycan ərazilərində hərbi təlim keçirməsinə, atəşkəsin hər gün azı 100 dəfə pozulmasına da məhəl qoymadılar. Nəticədə ordumuz itki verdi. Bundan əvvəlsə erməni tərəf çavuş tərəfindən güllələnən əsgərlərin ölümünə görə Azərbaycan tərəfini günahlandıran məlumat yaydı, sonradan məlumata düzəliş etsələr də, artıq ox yaydan çıxmışdı. Görünür, Ermənistan Azərbaycan əsgərini qətlə yetirməsinə əsaslandırmaq üçün belə dezoları yaymaq lazımi idi.

Düşmən bununla da kifayətlənmir. İndi də qabaqdəngəlmişlik edib Azərbaycan ordusunu "Spayk" raketlərindən istifadə etməklə atəşkəsi pozmaqda ittiham edirlər. Erməni mediası bu saxta məlumatı manşetlərdən yayıb. Bununla növbəti cinayətlərinə haqq qazandırmışa, yaxud da daha ağır silahlardan istifadəyə görə məsuliyyəti öz üstlərindən atmağa çalışırlar.

Artıq Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyi işğalçı ölkəyə cavab verib. Nazirliyin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, qorxu və səksəkə içində olan ermənilərin gözüne hər yerdə müasir Azərbaycan silahları, o cümlədən tank əleyhinə idarəolunan "Spayk" raket kompleksləri görünür.

Fakt budur ki, S.Sərkisyan Cenevrə danışıqlarına atəşlə cavab verdi, yeni cinayətə imza atdı. Məhz onun dolayısı mesajından sonra gərginlik artdı. Belə vəziyyətdə danışıqların aparılmasının da mənası qalmır. Elə ekspertlərimiz də bu fikirdədirlər.

"Ermənistan prezidentinin Cenevrədə keçirilən görüşdən sonra verdiyi açıqlamalar və işğalçı ölkənin qoşunların təmas xəttində təxribatların davam etdirməsi sübuta yetirir ki, rəsmi İrəvanın və himayəçilərinin mövqeyində hər hansı dəyişiklik baş verməyib". Politoloq Elçin Mirzəbəyli "Yeni Müsavat"a açıqlaması zamanı belə dedi. Ekspertin sözlərinə görə, yaranmış vəziyyət işğalçıya qarşı bir sıra tədbirlərin həyata keçirilməsini zəruri edir: "Düşünürəm ki, Azərbaycan Ermənistanla qarşı sanksiyaların həyata keçirilməsini tələb kimi irəli sürməlidir. İndiki şəraitdə işğalçı ölkə ilə danışıqların davam etdirilməsinin heç bir anlamı yoxdur. Çünki Ermənistan hər dəfə danışıqlar

Cəbhədə yeni gərginlik - Sərkisyan danışıqlar təşəbbüsünə atəşlə cavab verdi

İşğalçı ölkə növbəti təxribatı ilə danışıqların davam etdirilməsinə yer qoymadı; ekspertlərə görə, Cenevrə görüşünün nəticəsiz qalmasına görə həmsədrlər məsuliyyət daşıyırlar; politoloq: "Ermənistanın təxribatlarına ən sərt formada cavab verilməlidir"

prosesindən sonra qoşunların təmas xəttində təxribatların gücləndirəcək və növbəti danışıqların da münaqişənin həllinə xidmət edən prinsiplər üzrə deyil, atəşkəsə qorunub-saxlanması müstəvisində davam etdirilməsinə çalışacaq. Biz nəyin bahasına olursa-olsun, bu lənətlənmiş dairedən çıxmalıyıq. Ermənistan hər dəfə, təbii ki, beynəlxalq və regional vəziyyətdən asılı olaraq fərqli fasilələrlə eyni taktikani davam etdirir. Hər danışıqlar öncəsi və sonrası qoşunların təmas xəttində və sərhəddə vəziyyəti gərginləşdirir və prosesin yenedən "0" nöqtəsindən başlanmasına zəmin yaradır. Biz dəfələrlə təkrarlanan bu taktikani pozmalıyıq. Düşünürəm ki, Ermənistanın təxribatlarına ən sərt formada cavab vermək lazımdır. Çalışmaq lazımdır ki, işğalçı daha çox itkilərə məruz qalsın və bu, hər gün baş versin".

"Atlas" Araşdırmalar Mərkəzinin rəhbəri Elxan Şahinoğlu diqqətli həmsədrlərin mənasız təşəbbüsünə yönəltdi: "Həmsədrlər prezidentləri görüşdürmək üçün son bir ildə tərəflərlə danışıqlar apardılar. Onların bölgəyə səfərlərinin əsas məqsədi iki ölkənin prezidentlərini görüşdürmək və onlar arasında fikir mübadiləsini təşkil etmək idi. Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri Cenevrədə əvvəlcə həmsədrlərin iştirakı ilə görüşdülər, daha sonra tək-tək bir araya gəldilər. Prezidentlərin görüşünün yekunu olaraq bəyanat yaydılar. Bu bəyanatın məni bəyanatdakı Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri ilə razılaşdırıldı.

Həmin bəyanatda xeyli ümumi ifadələr var. Həmin bəyanatda əsas cümlə budur: "Görüş konstruktiv mühtidə keçdi". Böyük ehtimalla həmsədrlər bəyanatın mətnini və bu cümləni görüşdən xeyli əvvəl tərəflərlə razılaşdırmağa çalışıblar. Əks halda, heç bir belə görüş keçirməyə cəhd etməzdilər. Həmsədrlərin məqsədi prezidentlərin görüşü vasitəsilə prosesin uğurla davam etdiyini göstərmək idi. "Görüş konstruktiv keçdi" ifadəsi nə deməkdir? Yəni prezidentlər görüşlərini davam etdirməyə razılaşdılar. Ancaq prezidentlər əvvəl də görüşdülər. Prezidentlər ildə ən azı bir dəfə görüşürlər. İki ölkənin prezidenti 2016-cı il aprel döyüşlərindən sonra iki dəfə görüşdülər. Bəs bu görüşün nəticəsi nə oldu? Heç nə! Torpaqlar işğal altında qalmağa davam edir, Ermənistan Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonları azad etmək istəmir. Cenevrə görüşündən sonra

da heç nə dəyişmədi".
E.Şahinoğlu son gərginliyi təəccüblü sayır: "Həmsədrlərin həzləridə ortaq bəyanatda belə bir cümlə də var: "Prezidentlər təmas xətti boyunca gərginliyi azaltmaq üçün əlavə addımlar atmağa razılaşdılar". Bunun baş verməsi üçün yuxarıdakı şərt yerinə yetirilməlidir, yeni Ermənistan şifahi de olsa Dağlıq Qarabağ ətrafındakı rayonların boşaldılmasına hazırlıq ifadə etməlidir. Bu olmadıqca, tərəflərin atəşkəsə riayət etməsi problematiktir. "Təmas xətti boyunca gərginliyi azaltmaq" yolunda ən böyük addım o oldu ki, snayperlər və geniş məsafəli raket qurğuları təmas xəttindən geri çəkildilər. Azərbaycan snayperləri və raket qurğularını geri çəkməyəcək. Çünki danışıqlarda irəliləyiş yoxdur. Belə olan halda Azərbaycan ordusu işğalçıya qarşı təzyiqli davam etdirəcək. Və nəhayət, bəyanatın özü haq-

qında. Vaxtilə Rusiya prezidenti Dmitri Medvedyev Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinə hazırkı bəyanatdan dəfələrlə güclü sənədə imza atdımışdı. Həmin sənədə xeyli maddə var idi. Həmin sənədəki müddəalar yerinə yetirildimi? Və ya həmin sənədi bu gün xatırlayan varmı? Eləcə də bu sənəd atəşkəsin növbəti pozuntusundan sonra yaddan çıxacaq. Həqiqi sülh sazişinin imzalanması üçün böyük dövlətlər Ermənistan hakimiyyətinə təzyiq etməlidir. Bu təzyiq yoxdursa, istənilən Ermənistan prezidenti sülh sazişinə, mərhələli həll planına imza atmayacaq. Sülh yoxdur. Ancaq tərəflər arasında inamın bərpası üçün Ermənistan hakimiyyəti iki addım ata bilər. Birinci addım: Ermənistan Dağlıq Qarabağdakı iki azərbaycanlı girovu azad edə bilər; İkinci ad-

Bu günlərdə Azərbaycan çempionu "Qarabağ" futbol klubu tarixində ilk dəfə UEFA Çempionlar Liqasının qrup mərhələsində iştirak etdi. Komanda gözəl oyun nümayiş etdirərək nüfuzlu turnirdə ilk xalını İspaniyanın "Atletiko" klubu ilə ev oyununda qazandı. Bundan sonra dünyanın bir çox nüfuzlu mətbuatı Ağdam klubundan, Azərbaycan futbolundan yazmağa başladı. O cümlədən qardaş Türkiyə mətbuatında "Qarabağ"ın uğurlarından söz açıldı.

Lakin bununla yanaşı, Türkiyənin ən nüfuzlu mətbuat orqanlarından biri olan "Sabah" qəzetində Mevlut Tezel öz köşəsində "Qarabağ" klubu ilə bağlı aşağılayıcı fikirlər səsləndirdi. Belə ki, oyunu Bakı Olimpiya Stadionundan izləyən "Qarabağ" fanatlarından bir qrupu A4 kağızlarına "Qarabağ" yazaraq onları şəffaf paketə salıb nümayiş etdiriblər. Bu məqamı işıqlandıran Mevlut Tezel öz köşəsində yazıb:

"Futbol tarixinin ən kasıb, ən əzik, ən komik "koreografi"si" bu olsa gerek. Olsun, yavaş-yavaş onlar da öyrənəcək futbol mədəniyyətini". Yazının bu ifadələri nəinki ölkəmizdə, hətta qardaş Türkiyədə də böyük narazılığa səbəb oldu. Minlərlə sosial şəbəkə izləyicisi köşə yazarını tənqid və təhqir etdi. Məsələyə azərbaycanlı rəsmilərin də reaksiyası gecikmədi. Millət vəkili Qənirə Paşayeva sosial şəbəkə vasitəsilə "Bu çirkin yazını qınayırıq" dedi: "Qardaş Türkiyədə, "Sabah" qəzetində belə bir yazının olması bütün Azərbaycanı dərinəndən yaralamışdır. Azərbaycan insanları

"Sabah" qəzetindən üzr istəməsini gözləyir. Məncə, qardaş Türkiyədə olan milyonlarla milli duyurlu insan da. 2 qardaş ölkə arasında gərginlik yaratmaq istəyənlərə icazə verməməliyik. "Qarabağ" oyununu bir çox televiziya ekranlarından milyonlarla insan izlədi. "Qarabağ" tərəfdarlarının ali reaksiyasını da. Təəsüf ki, biriləri başqa bir şey görmək istəyib və bu cür yazıb. Üzr gözləyirik".

Beləliklə, sosial şəbəkələrdə məsələnin getdikcə daha da gərginləşdiyini gören "Sabah" qəzetinin rəhbərliyi Mevlut Tezelin yazısını qəzetin sayından silib. Adıçəkilən qəzetin baş redaktoru İsa Tatlıcan azxeber.com saytına açıqlamasında məsələyə bu cür şərh verib:

"Bu yazı köşə yazarının şəxsi fikirləri idi və tənqidlərdən sonra saytımdan silinib".

O, müəllifin bu barədə geniş açıqlama verəcəyini qeyd edib:

"Biz köşələrə qarışmırıq. Mevlut Tezel özü geniş açıqlama verəcək. Onun yerinə danışmağım düzgün olmaz".

Türkiyədən "Qarabağ"a möhtəşəm dəstək

Türkiyəlilər komandamızı aşağılayan yazara sət təpki göstərdilər, Mevlut Tezel üzr istədi və "Heç kim Azərbaycana və "Qarabağ"a olan sevgimizi sorğulaya bilməz" dedi

Məsələ böyüdükdən sonra köşə yazarı öz twitter hesabında üzr istəməli olub:

"Diqqətli oxusanız, yazının bu xoreografiya haqqında əyləncəli bir şərh olduğunun şahidi olarsınız. Azərbaycan və Qarabağ xalqını incitdirmə, üzr istəyirəm". Am-

ma onun bu cür üzr istəməsi, "Azərbaycan və Qarabağ xalqı" deyə müraciət etməsi narazılığı bir qədər də artırdı. İzleyiciləri onu çox savadsız, "əzik" köşə yazarı adlandırın. Bəziləri isə yazarın Azərbaycana olan qıcıq mövqeyinin təsadüfi olmadığını, ermənipə-

rəst olmasını aprel ayında paylaşdığı statusu ilə sübut ediblər. Belə ki, Mevlut Tezel həmin paylaşımında bildirib:

"Erməni olmaq onurdu. Erməni qardaşlarımı çox sevirem, hər alanda dəstəkləməyə hazırım".

Sosial şəbəkələrdə minlərlə "Qarabağ" fanatı öz dəstəyini verdiyi andan Türkiyə insanlarından da böyük dəstək gəlməyə başladı. Gözləri yaşardan dəstək isə oktyabrın 22-də Türkiyənin ən böyük derbilerindən biri "Qalatasaray" - "Fənerbaxça" görüşündə yaşandı. Türkiyəli fanatlar Mevlut Tezelin aşağılayıcı köşəsinə etiraz olaraq oyunda böyük "Qarabağ" plakati açdılar. Sosial şəbəkədə isə "Fənerbaxça"

tərəfdarları "Azərbaycan candır" paylaşımını ediblər. Klubun üzvləri isə bildirişlər ki, bu xoreografiyanı məsxərəyə qoyanlar bizdən deyil: "Bir çox səhifələrdə lağ edilən bu xoreografiya azmış kimi bir də qəzetdə bunu "əzik" kimi qələmə veriblər. Lağ edənlər, alçaldanlar bizdən deyil. Azərbaycan candır".

Təzyiqlərin artdığını gören yazar Mevlut Tezel sosial şəbəkədəki üzrxahlıqdan sonra qəzetdə dərc edilən köşəsində də bir daha üzr istəyib. O, "Heç kim Azərbaycana və "Qarabağ"a olan sevgimizi sorğulaya bilməz" başlıqlı yazısında baş vermiş hadisəyə görə Türkiyə Milli Məclisinin keçmiş deputatı, Millətçi Hərəkat Partiyasının (MHP) üzvü Sinan Oğanı günahlandırır. O, sabiq millət vəkili twitterdə yazdığı şərhə məsələni qəsdən böyütdüyünü, azərbaycanlıları ona qarşı qaldırdığını yazıb. Çalışdığı "Sabah" qəzetinin daimi bu cür təzyiqlərə məruz qaldığını bildiren yazar sosial şəbəkələrdə erməni olması və bu millətə dəstək verməsi ilə bağlı yayılan iddiaların heç bir əsası olmadığını da qeyd edib.

□ **Xalidə GƏRAY**

Tramp İrənla təkbaşına savaşımaq istəyir

ABŞ prezidenti Tehrana qarşı Avropasız "savaşıacağını" bildirib; növbəti ABŞ-İrən gərginliyi bölgəyə nə vəd edir?

ABŞ prezidenti Donald Tramp bəyan edib ki, ABŞ-a İrənə qarşı sanksiyaların mümkün gücləndirilməsi üçün Avropa İttifaqının dəstəyi lazım deyil. Virtualaz.org RIA Novosti-yə istinadən bildirir ki, Tramp deyib ki, avropalılar İrənla ticarət əlaqələrindən "pul qazanmağa davam edə bilirlər".

Qeyd edək ki, Trampın bu təpki Avropa liderlərinin İrənla nüvə anlaşması ilə bağlı mövqeyinə olub. Məsələ ondadır ki, ABŞ prezidenti oktyabrın 15-də ənənəvi olaraq İrənla nüvə sazişini müddətinin uzadılması ilə bağlı Konqresə müraciət etməli idi. Ancaq daha öncədən də proqnozlaşdırıldığı kimi, Tramp bunu etmədi və Konqresin qarşısındakı 60 gün ərzində İrənla bağlı sazişə yenidən baxmasını tövsiyə etdi. Bu isə o deməkdir ki, ABŞ hökuməti nüvə sazişinin davam etməsinə maraqlı deyil.

Konqresin Senat və Nümayəndələr Palatasındakı respublikaçı çoxluq Trampın bu mövqeyini dəstəkləyərsə, o zaman ABŞ-ın nüvə sazişindən çıxması xeyli dərəcədə realdır. Tramp bu istiqamətdə daha bir addımı artıq atıb. ABŞ prezidenti İrən İslam Respublikasının əsas hərbi gücü olan İnkilab Keşikçiləri Korpusuna - SEPAH-a qarşı sanksiyalar tətbiq edib.

Ancaq görünən odur ki, Trampın mövqeyini bölüşməyənlər çoxdur. Hətta qərardan bir neçə gün əvvəl Senatda

keçirilən dinləmədə müdafiə naziri general Mattis İrənla nüvə sazişinin ləğvinin Amerika maraqlarına uyğun olmadığını bildirmişdi. General sazişi ləğv etmək üçün əsas olmadığını bildirdi.

Bundan başqa, Trampın qərarına İrənla nüvə sazişini imzalayan digər ortaqlar, yəni "altılıq" ölkələri də mənfi reaksiya göstərdilər. Rusiya və Çin, gözlənilmədiyi kimi, açıq şəkildə sazişi müdafiə etdilər. Ancaq ABŞ-ın ənənəvi müttəfiqləri olan Avropa ölkələri, "altılıq"da təmsil olunan Böyük Britaniya, Fransa, Almaniya da nüvə anlaşmasını müdafiə etdilər. Hər üç dövlət, o cümlədən Trampın qərarına operativ reaksiya verən AB təhlükəsizlik və xarici siyasət üzrə ali nümayəndəsi Federiko Moqerini

sazişin pozulması üçün heç bir əsas olmadığını bəyan edib. Almaniya, Fransa rəsmiləri də sazişin pozulmasına gerek olmadığını bəyan ediblər. Hətta Almaniya xarici işlər naziri üstüörtülü şəkildə Rusiya və Çinlə eyni mövqedən çıxış edəcəklərini bildirib.

Fransa prezidenti Emmanuel Makron deyib ki, rəsmi Paris İrənla əldə olunan anlaşmaya sadiqdir. Sitat: "Məncə, bizim etməli olduğumuz iş 2015-ci ildə əldə olunmuş anlaşmanı qorumaqdır. Çünki bu, indiki vəziyyətdə nüvə fəaliyyətini nəzarətdə saxlaya bilən bir müqavilədir".

Xatırladaq ki, İrən və "altılıq" (BMT TŞ-nin 5 daimi üzvü və Almaniya - K.R.) ölkələri arasında danışıqlar Həsən Rühani prezident seçildikdən sonra sürətlənib və 2015-ci ildə uzun müzakirələrdən sonra anlaşma imzalanıb. Müqaviləyə əsasən İrən əlindəki sentrafuqların üçdə ikisini ləğv edəcək. Yeni 18 min sentrafuqdan 6104-ə endirəcək. Eləcə də qarşısındakı 10 il ərzində yalnız 5060 sentrafuq zənginləşdirilmə işində istifadə olunacaq. O cümlədən anlaşmaya əsasən 15 il ərzində İrən uranı, sadəcə, 3,67 faiz, yəni nüvə enerjisi

almaq imkanı verəcək həddə qədər zənginləşdirəcək və 300 kq urana sahib olacaq. Həmçinin 15 ildə yeni nüvə stansiyası tikməyəcək.

Trampın Avropaya küs-kün reaksiyası onu göstərir ki, Vaşinqton İrən məsələsində Avropaya ümid etmir. Ancaq bu vəziyyətdən Tramp o qədər də narahat deyil. Çünki əvvəla, ABŞ-ın daha əvvəl İraqda olduğu kimi, Avropasız hərəkət etmək təcrübəsi var. Yeri gələndə Amerika üçün BMT-nin qərarı da önəmli deyil. İkinci tərəfdən, Trampın İrənə qarşı mövqeyi heç də Tehranla yeni müharibənin başlaması anlamına gəlmir. Tramp İrənə qarşı İsrail və bölgədəki ərəb rejimləri ilə birgə hərəkət edəcək. İrənla yeni gərginlik bölgədə yeni silahlanma yarışını, keşfiyyət və casus müharibəsinin şiddətlənməsinə səbəb olacaq. Nəticədə bölgə ölkələrinin ABŞ-a ehtiyacı daha da artacaq. Çünki zəif, daxilə ciddi prob-

lemli olan və İrənla qarşı-qarşıda daha güclü müttəfiqə ehtiyac duyan ərəb hakimiyyətlərinə himayəçi lazım olacaq. Bu funksiyaları isə ABŞ yerinə yerinə gətirəcək. Bu vəziyyət təxminən Corc Buşun hakimiyyəti illərini xatırladır. Yaxın Şərqdə sürətli silahlanma məhz bu dövrdən sonra başladı. Çünki demək olar ki, hər gün dünya mediasına İrənə hücum edəcək ABŞ qüvvələri və müharibə planları haqda yazılar dərc olunurdu. Nəticədə müharibə olmasa da, gərginlik "boy verirdi", Yaxın Şərqi ərəb rejimləri silaha ayrılan pulların miqdarını bir neçə dəfə artırıdılar. Neft qiymətləri bahalaşdı, Fars Körfezinin okeana çıxışının bağlanacağı qorxusu bazarda neftin qiymətini kəllə-çarxa çıxardı.

Analoji vəziyyət indi davam eləsə, körfəz ölkələrinin böyük ölçüdə ABŞ ətrafında cəmlənməsi və silahlanma yarışına girməsi gözlənilir.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**

Kataloniya muxtariyyəti rəhbəri Karlos Puçdemon mərkəzi hökumətin Kataloniya muxtariyyətini ləğv etməsi və əyalətin mərkəzi hökumət tərəfindən idarə edilməsi planını qəbul etməyəcəklərini bildirib. O, Madridin son addımını 1939-75-ci illərdə mövcud olmuş Franko rejimi ilə müqayisə edib. Çünki diktator Franko zamanında da Kataloniyanın muxtariyyət hüququ əlindən alınıb.

Şənbə günü baş naziri, Mariano Rahoy bəyan edib ki, mərkəzi hökumət ilk dəfə konstitusiyanın 155-ci maddəsinə istinad edərək muxtariyyətin ləğv olunması və növbədənkenar seçki keçirilməsi ilə bağlı qərar qəbul edib. Baş nazir bu addımı Kataloniya muxtariyyətinin qanunları tapdılması ilə izah edib. Eyni zamanda baş nazir Kataloniyadakı mərkəzi hökumət əleyhinə etirazları qanunlara zidd adlandıraraq və bu səbəbdən də əyalətdə hakimiyyətə əl qoymaqdan başqa yollarının qalmadığını deyib.

Kataloniya lideri Puçdemon isə Avropa ölkələrinə ingilis dilində etdiyi müraciətdə

Kataloniyada Avropa Birliyi dəyərlərinin risk altında olduğunu bildirib. İspaniya hökumətinin Kataloniya muxtariyyətini ləğv etmə qərarına etiraz olaraq müstəqillik tərəfdarları küçələrə tökülüb. Barselona polisi şənbə günü şəhərdə keçirilən aksiyada 450 min insanın iştirak etdiyini açıqlayıb. Barselona-Malaqa komandalının oyununda da Barselona tribunalarında Kataloniya bayraqları dalğalandırılıb.

Xatırladaq ki, oktyabrın 1-də Kataloniyada keçirilən referendumda iştirak edən 42,3 faiz əyalət sakinlərinin 90,09 faizi müstəqilliyə səs vermişdi. Səsvermə günü polislə separatçılar arasında baş verən

Separatçılar üçün uğursuz il - ermənilərə də pis müjdə

İraqdan sonra İspaniyada da separatizm ağır cəzalandırıldı, mərkəzi hökumət Katalon muxtariyyətini ləğv etməyə hazırlaşır...

toqquşmalarda onlarla insan xəsarət almışdı. Kataloniya rəhbərliyi geri çəkilmək istəməsə də, daha sonra dünya ölkələrinin İspaniyanın mövqeyini müdafiə etməsi, həmçinin Kataloniya şirkətlərinə və iqtisadiyyatına tətbiq olunan embarqo nəticəsində geri çəkilib və Madridlə danışıqlara getməyə razılışmış. Ancaq Madrid daha qətiyyətli hərəkət edərək yaranmış vəziyyətdə separatçıların cəzalandırmaq yolunu tutub.

Bu arada Sputnik xəbər yayıb ki, Kataloniyada separatçılıq tərəfdarı son partiya mərkəzi hökumətə qarşı kütləvi sivil itaətsizlik aksiyasına çağırış edib. Həftənin cümə axşamı günü isə Kataloniya parlamen-

tinin tam heyətlə toplantı keçirəcəyi açıqlanıb. Ancaq hazırda proseslər sürətlə gedir. İspaniya hökumətinin təzyiqlərinin artması Kataloniyada gərginliyi daha da yüksəldəcək, ehtimal ki, separatçılar əyalət muxtariyyətinin ləğvi ilə barışmayacaq. Ancaq istənilən halda analitiklər Kataloniyada ortaqlıq həll variantının yaxın olmadığını deyir.

Ümumiyyətlə isə həm sentyabrın 25-də olan Şimali İraq Kürd Administrasiyasının müstəqillik referendumu, həm də Kataloniyadakı referendum sonrası yaşananlar göstərdi ki, dünya ölkələri açıq şəkildə separatizmə dəstək vermədilər. Hətta separatçıları çəkəndirmək üçün mərkəzi İraq və İspaniya hakimiyyətlərinə dəstək verildi. İraqda Bağdad silahlı gücdən istifadə edərək kürdləri daha da sıxışdırdı və onları müstəqillik yolunda əsas vasitələrdən biri olan ələ keçirdikləri torpaqlardan çıxardılar, eləcə də neft gəliri və sərhəd-keçid məntəqələrinə nəzarəti separatçılardan geri aldılar. Bununla da faktiki olaraq kürd separatçılarının əl-qolunu bağlamış oldular.

Oxşar situasiya İspaniyada da oldu. Referendumdan müsbət nəticə çıxsada, İspaniya hökuməti əvvəlcə polis göndərərək separatçılara güc göstərdi. Ardınca isə Kataloniyaya ordu birləşmələri göndərildi. Bununla da kifayətlənməyib separatçıların ən çox qorxduq-

ları işi etdilər, böyük şirkətlərin və bankların Kataloniyadakı fabrik və ofislərini bağlamağı qərarı aldılar. Bu isə İspaniyanın ən varlı əyalətinin iqtisadiyyatının çökdürülməsidir ki, separatçılar buna risk etmədilər.

İspaniya mərkəzi hökumətinin Katalon əyalət muxtariyyətini ləğv etməsi separatçıların ciddi etirazına gətirə bilər. Ancaq görünən odur ki, indi dünyada heç bir güc açıq şəkildə katalonları dəstəkləmir. Hətta etirazlar olsa belə, mərkəzi hökumətin etirazları yatırmaq şansı var. Hərçənd İspaniya kimi uzun illər separatçı-terrorçulardan əziyyət çəkmiş ölkə üçün bu böyük risk deməkdir.

□ **Kənan RÖVSƏNOĞLU**

"Barselona"ya azarkeşlik separatizmə dəstəkdirmi?

Əhəd Məmmədli: "Barselona" klubu da, azarkeşləri də separatçıdır"

Natiq Muxtarlı: "Barselona"nın separatizmə dəstək verməsi onun tərəfdarlarının sayını azaldır"

Aydın Bağirov: "Bunun adı separatizm yox, sevgidir"

İspaniyanın Kataloniya vilayətində keçirilən müstəqillik referendumundan sonra bu bölgənin futbol klubu "Barselona"nın üzünə çökən qara buludlar çökəlmək bilmir. Klubun bəzi oyunçularının separatizmi dəstəkləmələri komanda ilə yanaşı, "Barselona"nın İspaniya daxil, dünyadakı milyonlarla azarkeşini də seçim qarşısında qoyub.

Bundan sonra "Barselona"ya azarkeşlik etməyin separatizmə dəstək olub-olmaması ilə bağlı mövqelər müxtəliflik təşkil edir.

Futbola yaxından maraqlanan **politoloq Əhəd Məmmədli** Kataloniyanın yarısını təşkil edən ispanların alternativ klub qurduqlarını bildirdi: "Onsuz da "Barselona" klubu 10 illərdir-Franko dövründən əvvəl də rəsmi Madridə qarşı Kataloniyanın bir müqavimət rəmzinə çevrilib. "Barselona" klubu da, azarkeşləri də separatçılar, katalon millətçiləridir. Məhz bunun üçün də Kataloniya əhalisinin yarısını təşkil edən ispanlar "Barselona"ya qarşı alternativ "Espanyol" klubunu qurublar.

Kataloniya "Barselona" katalonlarının, "Espanyol" isə ispanların komandasıdır. Referendumun nəticəsindən asılı olmayaraq, "Barselona"ya katalonlar, "Espanyol"a isə ispanlar azarkeşlik edəcək. İstisnalar olmaq şərti ilə heç nə dəyişməyəcək. Mənim özüm də Avropa və İspaniyada "Barselona"ya uzun müddətdir azarkeşlik edirdim. "Barselona"nın Avropa və dünyada da böyük azarkeş kütləsi var. Və bu heç də Kataloniya sevgisindən irəli gəlmir, heç İspaniya sevgisindən də irəli gəlmir. Bu, "Barselona"nın həmişə hücum meyilli əsrarəngiz futbol sergiləməsindən irəli gəlir. Və "Barselona" bütün bu uğurlarını məhz İspaniya çempiona-

lında oynadığına görə qazanıb. Hətta katalon millətçiləri bunu qəbul etməyə məhkumdur və bununla razılışmaya məcburdurlar. Bir də ki, "Barselona" bu böyüklüyü "Real"la rəqabətə görə qazanıb. "Real" olmasaydı, "Barselona" heç vaxt "Barselona" olmazdı. Ona görə düşünürəm gec-tez Kataloniya müstəqil olsa da, olmasa da, Avropa əvvəlki Avropa olmayacaq, amma bu olana qədər "Barselona" hələ İspaniya çempionatında oynayacaq".

Komanda.az saytının redaktoru Natiq Muxtarlı hesab edir ki, "Barselona" azarkeşlərini separatizmə dəstək verməkdə ittiham etmək doğru deyil: "Barselona"ya azarkeşlik edənlər bu klubu məhz göstərdiyi oyun keyfiyyətinə görə seçiblər. Ona görə də bu azarkeşləri separatizmə dəstək verməkdə ittiham etmək olmaz. "Barse-

lona" klubunun rəhbərliyi və bu komandada çıxış edən kataloniyalı futbolçular separatizmə dəstək verirlər, Kataloniyanın müstəqilliyini istediklərini açıq şəkildə bildirirlər. Ancaq tutaq ki, bunu Messinin etdiyini müşahidə etməmişik. Messi argentinalıdır və bir peşəkar kimi müqavilə ilə üzərinə düşən işi görür. "Barselona"nın sabiq baş məşqçisi, hazırda "Mançester Siti"də çalışmış Xosep Qvardiola da açıq şəkildə separatizmə dəstək verir. Ancaq ingilislər onu qovmaq niyyətində deyillər. Ancaq onunla razıyam ki, "Barselona"nın bir klub kimi separatizmə dəstək verməsi onun tərəfdarlarının sayını azaldır. Xüsusən də Azərbaycan. Artıq bununla bağlı bir neçə nümunə ilə rastlaşmışam. Təbii, Azərbaycan separatizmdən əziyyət çəkdiyi üçün men o azarkeşlərin addımını anlayışla qarşılayıram. Ancaq ki-

minse "Barselona"ya bundan sonra da azarkeşlik etməsini separatizmə dəstək kimi qiymətləndirmək olmaz. Geniş anlamda götürsək, azarkeş göstərilən oyuna azarkeşlik edir. "Barselona"nın özünəməxsus oyun üslubu var və dünyanın milyonlarla fanatı məhz bu üsluba görə o komandanı sevir. Avropada bu tip məsələlərə bir qədər loyallıq yanaşırlar. Hətta "Barselona"ya azarkeşlik edən, amma İspaniyanın bütövlüyünün tərəfdarı olan fanat da separatizmə dəstək verdiyi üçün sevimli komandasından imtina etməz. Onun üçün bu azarkeşlik idman prinsipi. Onlar bu prinsipi isə heç vaxt siyasi çəllərlə qarışdırmırlar".

Qol.az saytının baş redaktoru Aydın Bağirov futbolun vətəninin olmadığını deyir: "Gözəl bir musiqinin, hansısa bir sənət əsərinin vətəni olmadığı kimi, futbolun da vətəni olmur. Azarkeş sevdidiyi komandanı oyununa, orda oynayan futbolçulara görə sevdiyi. O komandanın heyətində azarkeşlərin kumirləri, hətta ideallaşdırdıqları şəxslər də var. Konkret "Barselona"ya münasibətdə də

beledir. Bu komandanın Avropa və dünyada fanat ordusu çox-çox uzun illər əvvəl yaranıb. O zaman Kataloniyanın müstəqilliyi ilə bağlı məsələ heç gündəmdə deyildi. Və bu gün "Barselona"nın dünyada hansısa bir bölgənin təmsilçisi olmasına görə yox, əsl futbol tamaşası göstərən böyük bir komanda olduğu üçün sevirlər. Messi, Inyesta kimi futbol sehbazlarına görə sevirlər. Və bunun da adı separatizm yox, səmimi bir sevgidir. Və peşəkar idmanda kiminsə, hansısa komandanın sevgisini qarşısını almaq deyər qadağa yoxdur, ola da bilməz. Referendumun isə dünyada "Barselona" azarkeşlərinin sayına qətiyyətli təsiri olmayıb. Ümumiyyətlə, futbola maraqlanan insanlar üçün "Barselona" siyasətdən daha öndədir. Amma əgər "Barselona" məlum hadisələrə görə nə zamansa İspaniya çempionatından imtina edib başqa bir ölkənin - deyək ki, Fransanın çempionatında oynasa, təbii ki, bu, komandanın azarkeşlər arasındakı reytinginə də haradasa mənfii təsir göstərə bilər".

□ **Cavansir ABBASLI**

Hesablama Palatası növbəti dəfə "Azəristiliktəchizat" ASC-nin fəaliyyətində nöqsanlar aşkarlayıb. Bu nöqsanların bir qismi qurumun idarə olunması ilə bağlıdır. Belə ki, qurumun cari idarə olunması ilə bağlı məsələlər İdarə Heyəti tərəfindən kollegial qaydada həll edilməyib, İdarə Heyətinin üzvləri arasında vəzifə bölgüsü aparılmayıb. Bu barədə Hesablama Palatasının rüblük rəsmi məlumat bülletenində qeyd edilib. Sənəddə vurğulanı ki, ASC-nin Müşahidə Şurasının tərkibinə Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin nümayəndəsi daxil edilməyib.

Bundan başqa, "Azəristiliktəchizat" ASC-nin mərkəzi idarəetmə aparatının strukturunda eyni funksiyalı xidmət sahələri saxlanılmaqla, funksional təkrarçılığa və səmərəsiz xərclərə yol verilib.

Həmçinin bu qurum dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaitlərin səmərəsiz xərclənməsinə də yol verib. 2015-ci ildə dövlət büdcəsinin funksional təsnifatının "Mənzil və kommunal təsərrüfatı" bölməsindən və iqtisadi təsnifatın "Məhsula görə ödənişlər" xərc maddəsindən "Azəristiliktəchizat" ASC-yə təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə nəticələri üzrə yaranmış zərərin ödənilməsi üçün 22 mln. 614,754 min manat subsidiya ödənilib, lakin Vergilər Məcəlləsinin 104-cü və 106-cı maddələrinin tələblərinə əməl edilməyərək ƏDV-siz 19 mln. 165 min 45,7 manat məbləğində subsidiya gəlirə aid edilməyib.

Nəzərdə tədbiri 2015-ci ilin aprel-dekabr ayları və 2016-cı ili əhatə edir.

Bülletəndə qeyd edilib ki, ASC tərəfindən Vergi Məcəlləsinin 159-cu maddəsinin tələblərinə tam əməl edilməyərək büdcəyə çatması ƏDV 239,485 min manat az hesablanıb, cəmiyyət tərəfindən Vergi Məcəlləsinin 150.1.7-ci maddəsinin tələblərinə əməl edilməyərək vergi ödəyicisi kimi vergi orqanlarında uçota alınmayan, VÖEN təqdim etməyən fiziki şəxslərin göstərdiyi xidmətlərə görə həmin fiziki şəxslərə ödənilmiş vəsaitdən 2015-ci il üzrə 113 min 912,5 manat və 2016-cı il üzrə 304,665 min manat ödəmə

mənbəyində vergi tutulmayıb.

Dövlət qurumu tərəfindən Vergi Məcəlləsinin 175.1.3-cü maddəsinin tələblərinə tam əməl edilməyərək auditlə əhatə olunan dövr üzrə 1 mln. 316 min 856,4 manat ƏDV məbləği gec ödənilib, ƏDV məbləğinin əsas məbləğdən gec ödənilməsinə görə Vergi Məcəlləsinin 58.6-cı maddəsində 658 min 428,2 manat maliyyə sanksiyasının tətbiq olunması nəzərdə tutulub.

Hesablama Palatasının aşkarladığı bu pozuntularla bağlı "Azəristiliktəchizat" ASC-nin Abonent və müştəri xidmətlərinin rəisi Rafiq Əliyev problemin səbəbini təmsil etdiyi qurumun zərərlə işləməsi ilə əlaqələndirdi: "Vergi sanksiyası ilə bağlı onu deyə bilərəm ki, bizim tariflər maya dəyərindən aşağıdır, ona görə də idarə zərərlə işləyir. Bu baxımdan kreditör borclarını, vergi öhdəliklərini vaxtında ödəmək mümkün olmayıb. Onunla bağlı bu problem yaranıb. Bizim abonentlərimiz tərəfindən bəzən ödənişlər gecikdirilir. Məsələn, yanvar, fevral, mart ayında istilik mövsümüdür və həmin dövrdə yaranan vergi öhdəlikləri və ƏDV borcunu biz vaxtında ödəyə bilmirik. Abonentlərdən vəsaitlər yığıldıqca ödəyirik. Bizim qurumda o qədər vəsait olmur ki, abonent yığımlarından öncə vergiləri ödəyək. Ancaq artıq bütün vergi öhdəlikləri tamamilən həll olunub. Bundan başqa, idarə heyətində kollegiya məsələsi ilə bağlı irad var. Cəmiyyətin İdarə Heyəti var, bu heyətdə qərarlar müzakirə olu-

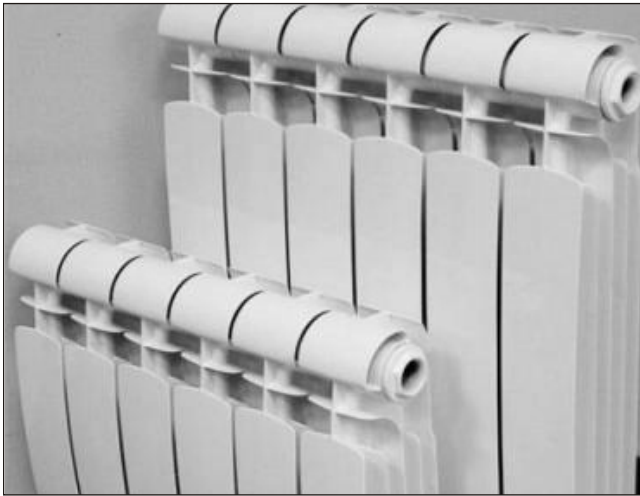
nur, sonra sədr tərəfindən əmr şəklində təsdiq olunur. "Azəristiliktəchizat" ASC-nin sədri cənab prezident tərəfindən təyin olunur. Yəni qərarlar İdarə Heyəti ilə razılaşdırıldıqdan sonra sədr tərəfindən əmr şəklində imzalanır. Hesablama Palatasının göndərdiyi digər rəylər də bizim qurumda müzakirə olunub, demək olar ki, bütün iradlar aradan qaldırılıb".

Rafiq Əliyevin sözlərinə "Azəristiliktəchizat" ASC-nin Azərbaycan İB-ə borc məsələsinə də hökumətdə baxılır: "Tariflərin aşağı olması səbəbindən biz "Azəriqaz" qarşısında ki öhdəliklərimizi vaxtında yerinə yetirə bilmirik. Son illər

İstilik tarifləri artırılırla bilər

Rafiq Əliyev: "Bizim qiymətlər maya dəyərindən aşağıdır, ona görə də idarə zərərlə işləyir"

Natiq Cəfərli: "Bu cür açıqlamaların arxasında gələcəkdə tariflərin artırılacağı ehtimalı dayanır"

qazın və elektrik enerjisinin tarifləri artsa da, istilik tarifləri dəyişmədi. Bununla bağlı hökumətə müraciət etmişik, hökumətdə bu məsələlərə baxılır. "Azəriqaz" da, biz də dövlət təşkilatıyıq. Çalışacağıq ki, iki dövlət qurumu arasında olan borc məsələsindən vətəndaşlarımız əziyyət çəkməsinlər".

Tariflərin artırılmasına gəlincə, R.Əliyev bildirdi ki, bu, Tarif Şurasının öhdəlikləri ilə bağlıdır: "Rüblük və illik hesabatlarımızda idarənin zərərlə işlədiyini görürük. Tariflərin artırılması da Tarif Şurasının səlahiyyətində olan məsələdir. Ona görə də bununla bağlı dəqiq bir söz deyə bilmirəm".

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat" a açıqlama verən iqtisadçı ekspert Natiq Cəfərli də bildirdi ki, qurum effektiv şəkildə idarə olunmur: "Təbii ki, qurum şəffaf işləmədiyi üçün, idarəetmədə problem olduğu üçün ziyanla işlədiyini deyə bilərik. Dövlət qurumlarının heç birində effektiv idarəetmə modeli tətbiq olunmadığına görə burada da həmin model yox düşür. Ziyana işləməsinə həm də digər enerji jədsayıcılarının, qazın, elektrik enerjisinin bahalaşması ilə əlaqələndirmək olar. Ancaq idarəetmə baxımından da qurumda nöqsanlar var. Xarici şirkətlərdə təcrübə belədir ki, ilk növbədə problemlər təsbit olunur, hərdən çətinliklər varsa xərclər azaldılır, xərclərin azaldılması ilə paralel olaraq rentabilliyin artırılması üçün addımlar atılır. Azərbaycanda bu model dövlət şirkətlərində tətbiq olunmur. Bu cür açıq-

lamaların arxasında gələcəkdə tariflərin artırılacağı ehtimalı dayanır. Çox güman ki, yaxın gələcəkdə istilik tariflərinin artırılması ilə bağlı müəyyən qərar verəcək".

İqtisadçının sözlərinə görə, "Azəristiliktəchizat" ASC-nin özəlləşdirilməsi qurumun fəaliyyətində effektivliyi artırabilir: "Lakin sadəcə idarəetmə özəlləşməyə verilməlidir, bütün sistem deyil. Müəyyən bölmələr üzrə və ya coğrafi məkanlar üzrə effektivlik artırıla bilər. Ancaq tariflərlə bağlı müəyyən artımın olması ehtimalı da var. Çünki köhnə vergi və kreditör borclar da icarədarın üzərində qalsa, o zaman tariflərin artması qaçılmaz olacaq. Yox, əgər borclar dövlət tərəfindən sıfırlanıb özəlləşməyə çıxarılsa, o zaman yeni icarədarın tarifləri artırmadan da effektiv idarəetməsi mümkündür".

□ **Nərgiz LİFTİYEVƏ**

Kriminal avtoritet həbsdə öldü

Azərbaycanda məhbus ölüb. APA xəbər verir ki, Penitensiar Xidmətin Müalicə Müəssisəsində saxlanılan, 1952-ci il təvəllüdü Elxan Kərim oğlu Fərhadov xəstəlikdən dünyasını dəyişib. Kriminal aləmin üzvü olduğu bildirilən E. Fərhadov 2009-cu ildə Ağdaş rayonunda keçirilən toy mərasimində qanunsuz gəzdirdiyi "Makarov" tipli tapança ilə həmyerlisi, 1957-ci il təvəllüdü Rəhim Mətləb oğlu İbrahimovu güllələyərək qətlə yetirib. Məhkəmənin qərarı ilə o, 15 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib.

Bakıda nəqliyyat müfəttişi bıçaqlandı

Bakının Nizami rayonunda bıçaqlanma hadisəsi baş verib. "Report" xəbər verir ki, 1989-cu il təvəllüdü Miriyev Əsəd Mirçəfər oğlu metronun "Neftçilər" stansiyası yaxınlığında mübahisə zəminində iki bıçaq xəsarəti alıb. Yaralı 3 saylı Klinik Tibbi Mərkəzə yerləşdirilib. Hadisəni taksidürücüsü törədib. Faktla bağlı Nizami Rayon Polis İdarəsində araşdırma aparılır.

Ə.Miriyev Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin Dövlət Avtomobil Nəqliyyatı Xidmətinin aparıcı mütəxəssisidir.

Azərbaycanlı tələbə Ukraynada birgə yaşadığı qadını öldürdü

Kiyevdə Azərbaycandan olan tələbənin iştirakı ilə qətl hadisəsi baş verib.

"Report" "Komsomolskaya Pravda - Ukrayna"ya istinadən xəbər verir ki, qətl kirayə mənzildə törədilib.

Bildirilir ki, gənc oğlan və qız birgə yaşayıblar. Hadisə zamanı oğlan qıza 10 bıçaq zərbəsi vurub. Onun həyatını xilas etmək mümkün olmayıb.

İnəkləri oğurlanan vətəndaş kömək istəyir

Həsənova Səadət: "O heyvanın südü ilə bir əsgər saxlayır, iki uşaq oxuduram"

Redaksiyamıza Həsənova Səadət Vaqif qızı adlı şikayətçi müraciət edib. Suraxanı rayonu, Qaraçuxur qəsəbəsi, Etibar Bəkiqli küçəsi 47 ünvanında yerləşən bağ sahəsindən 2 inəyin oğurlanması və oğurların tapılıb cəzalandırılmaması ilə bağlı şikayət edib. Şikayətçi naməlum şəxslərin onların yaşadığı evdən bir qədər aralıda olan bağ sahəsindən, gecə saatlarında inəkləri oğurladığını deyir:

"Mən o iki inəklə əsgərlikdə olan oğlumu, ailəmizi saxlayıram. 2 uşağım ödənişli təhsil alır. O inəklərin südü ilə dolanır bütün ailə".

Suraxanı rayonu 32-ci polis bölməsinə müraciət edən S.Həsənova hələlik hər hansı nəticə əldə olunmadığını dedi. Onun sözlərinə görə, ətraf ərazidə olan təhlükəsizlik kameraları incəliklə araşdırılsa, oğurlar yaxalana bilər: "Ailəmizin çörəyi o inəklərdən qı-

xırdı. Xahiş edirəm ki, bu hadisəni yazıb, ictimailəşdirəsiniz. Polis orqanları oğurları daha tez tutsun. Əsas tələbimiz oğ-

urların cəzalandırılması və inəklərimizin özümüzə qaytarılmasıdır".

□ **NƏZRİN**

Xəbər verdiyimiz kimi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun nəzdində Penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslər üçün Sosial Adaptasiya Mərkəzinin yaradılması haqda qərar imzalanıb.

Bu qərara əsasən penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslər üçün Sosial Adaptasiya Mərkəzinin Qobustan rayonunda istismarına icazə verilmiş binası, binaya aid bütün infrastruktur qurğu və avadanlıqlar Sosial Adaptasiya Mərkəzinin balansına, onun yerləşdiyi torpaq sahəyə isə istifadəsinə verilib. Qeyd olunur ki, mərkəzin saxlanılması üçün tələb olunan xərclər dövlət büdcəsinin mərkəzləşdirilmiş xərclərində nazirlik üçün nəzərdə tutulmuş vəsaitlər hesabına həyata keçiriləcək.

Qərarla bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Elman Babayev mediaya açıqlamasında bildirib ki, 2017-ci il 17 oktyabr tarixdə Nazirlər Kabinetinin 434 nömrəli qərarına əsasən, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun nəzdində penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslər üçün Sosial Adaptasiya Mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulur. Qobustan rayonunda yerləşən binanın inşası hazırda yekunlaşmaq üzrədir. Mərkəz istifadəyə verildikdən sonra orada həmin şəxslərin sosial mühitə adaptasiyası eləcə də, onların peşə hazırlığının təşkili, ümumən hüquqlarının müdafiəsi üçün işlər aparılacaq.

Açıqlamadan da məlum olub ki, bu, ilk sosial reabilitasiya mərkəzidir. Ehtimallara görə, bu mərkəz gələcəkdə cinayət hallarının azalmasına təsir göstərə bilər. Həbsxana həyatında 15 il cəza çəkmiş, cəmiyyətdən ayrılmış şəxsin yenidən sosial adaptasiyası, bu kimi adamların cəmiyyətə hazırlanmaları üçün müəyyən müddət (6 ay yaxud başqa) qoyulacaq. Amma bunlar detal olduğu üçün onlar barədə hələlik konkret qərarlar qəbul olunmayıb.

Türmədən çıxan məhbus üçün ilk bir ay ciddi əhəmiyyət daşıyır

Psixoloji araşdırmalar onu göstərir ki, məhbuslar azadlığa çıxdıqdan sonra onların sosial həyata uyğunlaşması üçün ilk ay çox vacibdir. Həbsxanadan azad olunduqdan sonra cəmiyyətə uyğunlaşmaqda çətinlik çəkən, bir çox hallarda iş, ev problemləri ilə üzləşən məhkumlar yenidən cinayət törədərkən həbsxanaya düşməli olurlar. Sosioloji araşdırmalar sübut edir ki, azadlığa çıxan məhbuslar bəzi hallarda ailələrini də itirmiş olurlar. Ya ailələri çox vaxt onlardan imtina etmiş olur, ya da özləri ailələsinə geri qayıtmaq istəmir. Cəza çəkməkdən azad edilən şəxslər azadlığa buraxılan zaman cəmiyyətə uyğunlaşmasa, cə-

Azadlığa çıxan məhbuslar yenə Qobustana göndərilir - səbəb

Sahib Məmmədov: "Sosial Adaptasiya Mərkəzinin Qobustanda olması problem deyil, əsas odur ki, tez ərsəyə gəlsin"

Sahib Məmmədov

miyyət özü həmin şəxsin yenidən cinayət törətməsinə bais olur.

Vətəndaşların Əmək Hüquqlarını Müdafiə Liqasının rəhbəri Sahib Məmmədov "Yeni Müsavat"a açıqlamasında xatırladı ki, "Məhkumluğunu başa vurmuş şəxslərin sosial adaptasiyası haqda" qanun var. Müsahibimizin sözlərinə görə, bu qanun keçmiş məhbuslar üçün müvafiq infrastruktur sahələri yaratmağı, dövlət tərəfindən

onlara yardım göstərməyi tələb edir: "Doğrudur, keçmiş məhkumlar 400 manata yaxın vəsaiti ala bilərlər. Amma bir sıra məhkumlar var ki, həbsxanadan birbaşa küçəyə çıxırlar. Nə yerləri olur, nə də müvafiq daldalanacaqları. Həmin qanuna görə, müvafiq yataqxanalar tikilməli idi. O müzakirələr neçə müddətdir davam etsə də, ortada hər hansı nəticə yoxdur".

Müsahibimiz hesab edir ki, Əmək və Əhalinin Sosial Mü-

dafiəsi Nazirliyi bu mərkəzləri tikməklə yanaşı, paralel nəzərdə tutulan başqa tədbirləri də həyata keçirməli idi: "Məşğulluq məsələsi çox vacibdir. Kriminal keçmiş olan şəxsləri heç kim işə götürmək istəmir. Kriminal keçmiş olan şəxslərin əməyindən istifadə, peşə yönümlünün artırılması da bu qəbildəndir. Hazırda qabarıq görünən o yataqxananın tikilməməsidir. Müvafiq ayrılmalar yoxdur. Dövlət büdcəsindən o vəsaitin ayrılması, prosesin sürətləndirilməsi birbaşa Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin üzünə düşür və bunun zamanında edilməməsi mənfəi nəticələrə gətirib çıxarır. Amma bir fakt da unutmayaq ki, bəzi məhkumlar çarəsizlikdən türməyə qayıdır. Oğurluğa görə tutulubsa, çıxandan sonra da oğurluq edir. Tutaq ki, nə işi var, nə də evi. O adam təbii ki, yenidən cinayət əməlinə əl atır. Türmədəkilərin 60 faizi evdən sovqat ala bilmir. Türmədə verilmən qida, dərmanları həyatını davam etdirə bilir".

S.Məmmədov hesab edir ki, reabilitasiya mərkəzinin Qobustanda ayrılması ciddi problem deyil. Yeni tikintisi nəzərdə tutulan məkan üçün şəhərdən uzaqda yer seçilməsi heç bir halda sorunun həllinə maneə sayıla bilməz: "Amma yer neçə ildir ayrılıbsa da, inkişaf yoxdur. 7-8 ildir ki, söz-söhbət var. Halbuki bir il, il yarım işi başa çatdırırlar. O ki qaldı Qobustana gedib-gəlməyə, hesab etmirəm ki, bu, çox ciddi problemdir. Bu, Bakının hansısa kəndinə getməkdən çətin deyil. Orda iş yerləri çoxdur. Üstəlik, Qobustan Bakı şəhərinin hüdudları daxilindədir. Ətrafda Salyan, Şirvan, Hacıqabul rayonları var. Ordan məhkum olanlar üçün Qobustanda reabilitasiya mərkəzinin olması olduqca uyğundur. Hesab edirəm ki, burada mərkəzin yeri əsla müzakirə mövzusu deyil. Əksinə, onun mümkün qədər tez ərsəyə gəlməsi qarşıya qoyulan vəzifələrdən olmalıdır".

□ **Sevinc TELMANQIZI**

Qadın zorakılığına məruz qalan kişilər - Azərbaycan da istisna deyil

Psixoloq: "Belə kişilər uşaqılıqda psixoloji problem yaşayan insanlardır..."

Bir neçə gün öncə "Dünya kişilərinin əsəb sisteminin qadın zorakılığından qorunması günü" idi. Qərribə olsa da, belə bir gün də varmış. Zorakılıq deyəndə adətən ilk ağlı gələn kişilər yox, qadınlar olur. Təsadüfi deyil ki, Azərbaycanda qadınların hüquqlarını qoruyan kifayət sayda komitə, qadınlar üçün sığınacaq evləri var.

Ancaq kişilərin hüquqlarını müdafiə edən komitələr, kişilər üçün sığınacaq evləri yoxdur. Hətta Azərbaycanda hansısa kişinin qadın tərəfindən şiddətə məruz qalması, sığınacaq evinə üz tutması ağlasığan deyil. Çünki Azərbaycan kişisi bunu mental olaraq özünə siqşidirmir və arvad tərəfindən döyülən kişi olmamaq üçün buna dözen kişilər belə var.

Kişi hər zaman cəmiyyətə özünü güclü tərəf olaraq təqdim edir. Digər ölkələrə nisbətən sayca az olsa da, qadınlar tərəfindən döyülən, şiddətə və psixoloji basqıya məruz qalan kişilər də var. Ümumiyyətlə, dünyada hər 100

qadıncan 71-i, hər 100 uşaqdan 45-i, hər 100 kişidən isə 27-si zorakılıqla üzləşir. Azərbaycandan fərqli olaraq demək olar ki, bütün ölkələrdə kişilərin hüquqlarını müdafiə komitəsi və kişi sığınacaqları var. Məsələn, hazırda qonşu Türkiyədə, İsveçdə, ABŞ-da, Almaniyada, Kanadada, Niderlandda zorakılığa məruz qalan kişilər üçün xüsusi sığınacaqlar fəaliyyət göstərir. Bu sığınacaqlara hansısa fəlakətdən çətin vəziyyətə düşən, cinsi orientasiyasına görə təzyiqa məruz qalan kişilər də sığınma bilər.

Türkiyədə kişilər üçün sığınma evlərinin ən məşhuru

Vəfa Rəşidova

Konyada yerləşir. Bura müraciət edənlərin böyük əksəriyyəti həyat yoldaşı və uşaqları tərəfindən zorakılığa məruz qalmış kişilərdir. Bir qeyri-hökumət təşkilatı tərəfindən açılan ev "zərərçəkənin cinsi olmaz" şüarını deviz seçib. Evdə eyni vaxtda 40-50 kişi sığınacaq tapa bilər. İldə isə ən azı 400-500 nəfər yardım məqsə-

dilə bura müraciət edir, bəziləri oranın uzunmüddətli qonağına çevrilir.

Kanadanın bir çox bölgələrində mövcud olan bu tipli evlərin sakinləri isə daha çox işsizlikdən, təbii fəlakətlərdən əziyyət çəkənlərdir. Sözügəyən ölkədə ilk belə ev 1931-ci ildə yaradılıb və sayı dayanmadan artır. Bir araşdırma nə-

ticəsində məlum olub ki, 40 milyon əhalisi olan Keniyada 2,1 milyon kişi qadınlar tərəfindən fiziki və psixoloji şiddətə məruz qalır. Keniyalı sosioloq Nidirutu Njoka işsiz və yaşı 40-ı keçmiş kişilərin daha çox istismar edildiyini bildirib. Ölkədə qadınlar ərlərini aldadır, onları ev işlərini görməyə və uşağa baxmağa məcbur edirlər.

Psixoloq Vəfa Rəşidovaya görə, xanımı tərəfindən zorakılığa məruz qalmış kişilər uşaqılıqda psixoloji problem yaşayan insanlardır: "Bizim mentalitetdə belə bir şey var ki, kişi hər zaman hissələrini, duyğularını, acılarını gizlətməlidir. Ailə psixologiyasında həddindən artıq gizli məqamlar var. Əslində kişilər dominantlığını bir çox hallarda ona görə göstərir ki, xoşbəxt bəğirəcək ki, xoşbəxtəm, varlı olmağa bəğirəcək ki, varlıyam, hüzzurlu olmayan da bəğirəcək ki, hüzzurluyam. Ancaq xoşbəxt, varlı, hüzzurlu olan bunu yansıtmır. Biz hər zaman deyirik ki, uşaqların uşaqılıqdan, hətta ana bətnindəyən tərbiyələndirən və onlarda xarakter formalaşdırın. İnsanda, xüsusən də kişilərdə xarakter formalaşmayanda həyatda daim əzildir. Belə insanlar tam olaraq ailə başçısı ola bilmirlər. Onlar ailədə başçı rolunu oynaya bilmir, onların fikirləri ikinci, üçüncü planda olur. Bu isə sırf ana obrazı ilə bağlıdır. İllərdir bunu vurğulayıram ki, övladlarınıza zorakılıq göstərməyin, xüsusən də oğlan uşaqlarınızın qürurunu incitməyin, aşağılamayın. İnsan

elə bir varlıqdır ki, ona 40 gün dəli desən, çönüb dəli olacaq. Daima aşağılanan, şiddət görünən insanın ruhu, cismi buna alışmış olacaq. Əlbəttə ki, əgər o, anası tərəfindən aşağılanıb, şiddət görübsə, uşaqılıq dövründən evlilik dövrünə qədər daim bunları yaşayıbsa, onlar üçün bu adlaşmış hal olur. Evdəki xanım da onun xarakterindəki bu zəifliyi hiss edir və bu kimi davranışları o da göstərir. Xanım bunu bir dəfə edəndə və fərqli təpki görməyəndə bunu daim edir. Bir daha qeyd edim ki, bu uşaqılıqdan qaynaqlanan bir problemdir. Bunun da qaynağı ana obrazıdır. Adətən atası olmayan uşaqlar və anası tərəfindən böyüyən uşaqlarda belə olur. Evdə ana dominantlıq etdiyinə və uşağı daim ana yönləndirdiyinə görə uşaqdakı motivasiyanı, xarakterini sıfır dərəcəsinə salmış olur. Ona görə də bu cür insanlar daim əzilən və qadın tərəfindən şiddətə məruz qalan insanlar olur. Analar bu mövzularda çox diqqətli olurlar. Belə insanlarda özlərini təsdiq etmək istəyi də olmur. İtirmə qorxusu, ölüm qorxusu, tək qalma qorxusu olan insanlar bu cür əzilir, zorakılığa məruz qalırlar. Onlar düşünür ki, eybi yox, əzilmə, şiddət görün, amma o şiddət göstərən şəxs getməsin, tək qalmayım. Bu isə çox yanlış düşüncədir, psixoloji bir problemdir. Şiddətə boyun əyən insan birmənalı şəkildə formalaşmamış, həyatda öz ayağı üstə durmağa çəba göstərməmiş insanlardır".

□ **Günəl MANAFLI**

MÜSAVAT

Son səhifə

N 219 (6833) 24 oktyabr 2017

Pişiyni geri almaq üçün qadağan olunduğu ölkəyə getdi

İsveçli sərhədçilər ölkəyə girməsi qadağan olunan Rusiya vətəndaşını sərhəddə saxlayıblar. Məlum olub ki, 52 yaşlı kişi heyvan sığınacağına qoyduğu pişiynin dala bu ölkəyə gəlib. Rusiya vətəndaşının heyvanını 3 il öncə həbs olunan zaman polisler heyvan sığınacağına yerləşdirmişdilər. İndi isə pişiyni geri qaytarılması məsələsi ilə vəkil məşğul olacaq.

Əldə edilən məlumatlara görə, kişinin İsveçə girişinə qadağa qoyulmasının səbəbi onun Sankt Peterburq-Helsinki reysində, təyyarənin avtosalonuna bomba qoyulması ilə bağlı yalan xəbər yayması olub. Təyyarə məhz bu yanlış xəbərə görə Stokholmda yerə enmək məcburiyyətində qalıb.

Avqustun ortasında məlum oldu ki, rus səyahətçilərinin dördü biri ev heyvanlarını qoyacaqları yer tapmayanda səfərdən imtina edirlər. Respondentlərin cəmi 17 faizi heyvanı özləri ilə götürə bilirlər.

Qadın yalanını tutmağın üsulları tapıldı

Amerikalı alimlər yalan danışarkən qadınların daha çox istifadə etdiyi sözləri müəyyənləşdiriblər. Bu barədə "The Times" yazıb. Əgər yazılı söhbət zamanı qadın "mümkündür", "çalışıram" və "mən" sözlərindən tez-tez istifadə edirsə, böyük ehtimalla yalan danışır. Bununla yanaşı, qadınlar yalan danışarkən 9.2 yalan sözə qarşı 8 doğru sözdən istifadə edirlər.

Kişilər isə öz növbələrində bu halda tez-tez "yaqın ki" və "əlbəttə" sözlərindən istifadə edirlər. Mütəxəssislər müəyyən ediblər ki, qadınlar kişilərdən daha çox yalan

danışirlar. Araşdırma nəticəsində 1703 nəfər qadın və kişi üzərində eksperiment keçirilməsi ilə üzə çıxıb.

Təyyarənin qəza anında sevdiyi qıza "gəl evlənmək" dedi

Böyük Britaniyadan olan turist Kris Cins sevgilisinə birgə çıxdıqları Bali səyahəti zamanı evlənmə təklifi etməyə istəyib. Amma şərtlər onu qıza evlənmə təklifini uçuş zamanı etməyə sürükləyib. Onların uçuşu təyyarə qəflətdən aşağı düşməyə başlayıb. Dərhal yuxarıdan maskalar sənişinlər üçün aşağı endirilib. Bu zaman Cins çox qorxub və düşünüb ki, sevgilisində evlilik təklifi etməyə ömrü çatmayacaq. O həngəmdə gənc öz sevdiyi qıza evlənmə təklifi edib və müsbət cavab alıb. Təyyarə məcburən Avstraliyada eniş edib və artıq yerdə olan zaman cütlük öz evlənmə arzularını reallaşdırma biliblər.

2017-ci ilin yayında isə daha qərribə bir evlənmə təklifi baş tutmuşdu. Belə ki, Amerikanın Oklaxoma ştatında yaşayan bir nəfər qanunazidd hərəkətlərinə görə həbs olunacağından şübhələnirdi. Bu səbəbdən də polisler onu saxlayanda o, sevdiyi qıza evlənmə təklif etmək üçün polisdən icazə istəyib. Brendon Tomson adlı gəncə qandallar vurulanda o, bir dizi üstə yerə oturub və sevdiyi qıza evlənmə təklifi edib. Həmin vaxt polis barmağına üzük taxması üçün onun qolundakı qandalı açıb.

Şeytan çağırdığı üçün pəncərədən hoppandı

Rusiyada yeniyetmələrin yeni intihar cəhdləri ictimaiyyətdə ciddi rezonans doğurub. Lenta.ru saytının xəbərinə görə, Krasnoyarskdakı texnikumda 16 yaşlı tələbə pəncərədən tullanaraq özünü öldürmək istəyib. Bundan öncə o, spirtli içkilər qəbul edib. Hüquq-mühafizə orqanlarının verdiyi məlumatlara görə, istintaq əməliyyat qrupunun əməkdaşları içəridən bağlanmış qapını sındıraraq mənzilə daxil olub, orada boş piva və çaxır şüşələri görüblər: "Döşəmədə spirtli seans keçirmək üçün əşyalar olub: şeytanları çağırmaq üçün dəftər, ortasında bıçaq olan dairəvi beşguşəli ulduz rəsmi". Həmçinin gündəlikdə aşkarlanıb. Qız orada vida sözlərini yazmış. Amma vəsiyyətin nədən ibarət olması barədə xəbər verilmir.

16 yaşlı yeniyetmə xəstəxanaya çatdırılıb. Onun vəziyyətinin ağır olduğu bildirilir. Müstəntiqlər hadisənin səbəblərini ətraflı aydınlaşdırırlar.

QOÇ - Ümumi ovqatınızda pis heç nə olmayacaq. İşlə bağlı problemləriniz də məhz bu gündən qaydasına düşəcək. Təxminən saat 16-dan sonra isə əsas diqqətinizi sağlamlığınıza yönəltməlisiniz.

BUĞA - Başlıca məsələ maliyyə durumunu yaxşılaşdırmaqdır. Əgər bu istiqamətdə əzmkarlıq nümayiş etdirsəniz, mütləq qazanacaqsınız. Bu gün yersiz risklərdən uzaq olun ki, başınız ağrımasın.

ƏKİZLƏR - Səhhətinizlə bağlı xırda problemlər olsa da, bu, ümumi işinizə mane olmayacaq. Hətta şəxsi büdcənizi artırmaq üçün də imkan qazanacaqsınız. Riskli və yeni işlərə baş qoşmayın.

XƏRÇƏNG - Bu gün sülh günü, barışıq günüdür. Odur ki, mübahisələri münafiqşəyə çevirməyin. Ədalətsiz adamlardan ədalət ummayın. Unutmayın ki, insanın oturmuş xarakterini dəyişmək mümkün deyil.

ŞİR - Gözəl fəslin bu gözəl yarpağında varlanma ehtimalınız böyük olacaq. Odur ki, pulla bağlı nə qədər planlarınız varsa, məhz bu təqvimə təyin edin. Sağlıq durumunuz qismən yaxşılaşacaq.

QIZ - Yaxşı olar ki, bu günü bütünlüklə pul məsələlərinə həsr edəsiniz. Mənasiz məsələlərə çox xərc çəkməyin. Çünki qarşıdakı həftədə cərəyan edən proseslər maddi durumunuzdan asılı olacaq.

TƏRƏZİ - Qida rejiminə xüsusi diqqət yetirin. Bu, sağlamlığınızı qorumağın başlıca üsulu ola bilər. Fiziki zəifliyinizi aradan qaldırın. Əgər evdə iştahasız olursunuzsa, qonaq gedin.

ƏQRƏB - Gündəlik fəaliyyətinizdən tutmuş şəxsi işlərinizə qədər hər şey olduqca standartdır. Bu səbəbdən vəziyyətiniz normal olanda da darıxırsınız. Bəlkə belə məhdud çərçivədən çıxasınız?!

OXATAN - Mənfəət enerjili Ayın sizin bürcdə qərar tutması əksər sahələrdə, əlverişli və qarşılıqlı münasibətlərdə sabitliyi poza bilər. Tələsik qərar çıxarmaq yolverilməzdir. Səhhətinizi qoruyun.

OĞLAQ - Təzadlı bir gün yaşayacaqsınız. Əsəblərinizi tarıma çəkənlər də olacaq, sizə sevinc bəxş edənlər də. İnsanları tanıdığınız üçün müsbət enerjilərə daha yaxın olun. Evə gec gətməyin.

SUTÖKƏN - Neçə gündən bəri davam edən daxili gərginlik nahar ərəfəsində səngiyəcək. Amma üzərinizə düşən əsas vəzifə məsuliyyətinizi artırmaq olmalıdır. Axşam qonaqlıqda iştirakinizi gözənlir.

BALIQLAR - Ötən günlərdəki gərgin halınızdan əsər-əlamət qalmayacaq. Rastlaşdığınız adamlar çöhrənizə təbəssüm bəxş edəcək. Dostluqda sədaqət göstərənlərlə əlaqələrinizi daha da dərinləşdirin.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

2 saat 46 dəqiqə çəkənlə qaçdı

Dünyada rekordlar çoxdur və onların arasında maraqlı, bəzən əcaibləri də olur. Amerikalı Keyt Lavasser də maraqlı rekord vurub. O, marafon qaçışını 2 saat 46 dəqiqə 58 saniyəyə başa çatdırıb. Qlen Berni şəhərinin 34 yaşlı sakini bu rekordu ilə Ginnesin rekordlar kitabına düşüb. Çünki o, marafonu çəkənlə başa vurub. Marafon iştirakçıları yüngül atletlər Lavasserin ayaqlarındakı çəkənləri görəndə gülürək, ona uğurlar arzulayıblar. Baltimor şəhərində keçirilmiş 26 kilometrlik marafona qatılmış 3024 nəfər arasında Keyt 26-cı yeri tutub. Lavasser deyib ki, dostları ondan belə rekordu təkraralamaq fikrinin olub-olmadığını soruşsalar da, o, belə fikri olmadığını deyib.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılırmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisənziya N: B 114
SAYI: 5.100